

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu
Katedra Ekonomie

Moderní elektronické platební nástroje
Bakalářská práce

Autor: Martin Matějček
Studijní obor: Finanční management

Vedoucí práce: Ing. Ivan Soukal, Ph.D.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracoval samostatně a s použitím uvedené literatury.

V Hradci Králové dne 14.8.2017

Martin Matějček

Poděkování:

Děkuji svému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Ivanu Soukalovi, Ph.D. za metodické vedení práce, připomínky a cenné rady.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá moderními elektronickými platebními nástroji. Teoretická část je rozdělena na dvě kapitoly. První kapitola se věnuje definici, funkcím a evoluci peněz. Je zde také přiblížena jejich elektronická forma. Druhá kapitola teoretické části popisuje platební styk, jeho právní úpravu, formy a obsahuje zpracování přehledu základních pojmů a subjektů na trhu bezhotovostních plateb. Praktická část se zaměřuje na deskripci současné situace na trhu v České republice na poli plateb. Obsahuje podrobnou analýzu platebních systémů, které je možno využít pro příjem plateb v internetových obchodech. Konkrétně jsou přiblíženy platební brány GoPay, ComGate, Pays, PayU, ThePay, wPlatba a elektronická peněženka PayPal. Nedílnou součástí práce je komparace a výběr nejvhodnější alternativy pro platební potřeby e-shopu.

Annotation

Title: Modern Payment Methods

This bachelor thesis deals with modern electronic payment instruments. The theoretical part is divided into two chapters. The first chapter deals with the definition, functions and evolution of money. It also mentions their electronic form. The second chapter of theoretical part describes the payments, their legal regulations, forms and it also contains the overview of basic concepts and entities on the market of non-cash payments. The practical part focuses on the description of the current market situation in the Czech Republic in the field of payments. It comprises a detailed analysis of payment systems that can be used for receiving payments in online stores. Specifically, payment gateways such as GoPay, ComGate, Pays, PayU, ThePay, wPlatba and e-wallet PayPal are included. An integral part of the thesis is the comparison and selection of the most suitable alternative for the payment needs of the e-shop.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Peníze.....	2
2.1	Funkce peněz	3
2.2	Evoluce peněz	4
2.3	Elektronické peníze	5
3	Platební styk.....	7
3.1	Dělení platebního styku	7
3.2	Právní úprava platebního styku v ČR	9
3.3	Role České národní banky.....	12
3.4	Role obchodních bank	13
3.5	Hotovostní platby.....	14
3.6	Bezhotovostní platby	15
3.6.1	Základní pojmy a subjekty na trhu	16
4	Situace na trhu.....	29
4.1	PayPal.....	29
4.2	Gopay	32
4.3	ComGate.....	36
4.4	Pays.....	38
4.5	PayU.....	39
4.6	ThePay	41
4.7	wPlatba.....	43
4.8	Komparace alternativ	45
5	Shrnutí výsledků.....	47
6	Závěr.....	52
	Seznam použité literatury	54

Přílohy.....	59
--------------	----

Seznam obrázků

Obrázek 1 - logo PayPal	29
Obrázek 2 - logo GoPay	32
Obrázek 3 - logo ComGate.....	36
Obrázek 4 - logo Pays	38
Obrázek 5 - logo PayU	39
Obrázek 6 - logo ThePay.....	41
Obrázek 7 - logo Wplatba	43
Obrázek 8 - syntéza výsledku	50
Obrázek 9 - citlivostní graf 1.....	50
Obrázek 10 - citlivostní graf 2.....	51

Seznam tabulek

Tabulka 1 - transakční náklady PayPal.....	32
Tabulka 2 - aktuální sazebník poplatků GoPay osobního účtu.....	35
Tabulka 3 - komparace platebních agregátorů	46

1 Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na oblast moderních elektronických platebních nástrojů na trhu v České republice. Klasická platba v hotovosti je již na ústupu, v dnešní době je totiž stále častěji upřednostňován bezhotovostní platební styk. Situace se ještě více umocnila s příchodem internetových obchodů, kde zákazníci ve většině případů využívají právě elektronické platební nástroje. Hlavním cílem práce je zpracování přehledu a komparace moderních elektronických platebních nástrojů. Cíl byl dále rozveden především na přiblížení nabízených agregátorů na trhu a výběr nejvhodnějšího platebního nástroje pro internetový obchod.

V druhé kapitole je s použitím odborné literatury popsána samotná problematika peněz. Nachází se zde vysvětlení podstaty peněz, dále jsou definovány jejich funkce, naznačen evoluční vývoj již od barterového obchodu a nechybí ani samostatná podkapitola věnující se elektronické formě peněz.

Třetí kapitola se zaměřuje, s využitím odborné literatury a internetových zdrojů, na platební styk. Nejprve je platební styk charakterizován a jsou zde sepsány různé způsoby jeho dělení. Další z podkapitol popisuje právní úpravu platebního styku na území České republiky, kde je část udělena i elektronické evidenci tržeb. Následuje role ČNB a obchodních bank v oblasti plateb, hotovostní i bezhotovostní forma platebního styku a závěr kapitoly je věnován základním pojmům a subjektům na trhu.

Čtvrtá kapitola je čistě praktická. Nachází se v ní podrobná analýza platebních systémů, které je možno využít pro příjem plateb v internetových obchodech. Konkrétně jsou přiblíženy platební brány GoPay, ComGate, Pays, PayU, ThePay, wPlatba a elektronická peněženka PayPal. Nedílnou součástí práce je komparace poskytovatelů na základě ceny služeb, podporovaných platebních metod a integrace EET.

Pátá kapitola obsahuje shrnutí výsledků, které byly získány při řešení praktické části práce. Důležitou součástí kapitoly je výběr nejvhodnější alternativy pro platební potřeby internetového obchodu na základě zjištěných dat.

2 Peníze

Vymezení přesné definice toho, co jsou to peníze, je poněkud komplikované. V obecném vymezení jsou peníze chápány jako „*jakékoli aktivum, které je všeobecně přijímáno při placení za zboží a služby nebo při úhradách dluhů.*“ (Revenda, 2012) V této citaci si lze všimnout jistého aspektu všeobecnosti ve smyslu, že aktivum je považováno za peníze pouze v případě, kdy je přijímáno všemi subjekty v dané společnosti. V jiném případě takové aktivum nelze považovat za peníze, ale pouze za náhražku peněz. Tato definice však nezohledňuje další dva důležité aspekty spojené s podstatou peněz – kupní síla a důvěryhodnost peněz. (Revenda, 2012)

K tomu, aby subjekt přijal peníze, je nezbytně nutné, aby věřil v jejich použitelnost pro následné platby za zboží, služby a úhradu dluhů. V případě narušení této důvěry k penězům mají subjekty sklony k využívání spíše „přírodních“ metod směny, kam je možné zařadit hlavně výměnu zboží za zboží. Dále subjekty tíhnou k používání cizích měn, ke kterým mají plnou důvěru. Důvěra k penězům tedy tvoří celkovou ideu peněz. (Revenda, 2012)

Aby bylo možné penězům věřit, je třeba předpokládat jistou stabilitu kupní síly peněz. Ta je chápána jako určité množství zboží a služeb, které si může spotřebitel pořídit za obnos peněz při dané cenové hladině. Cena peněz tedy udává konkrétní množství statků, kterého se je třeba vzdát pro získání jednotky peněz. Kupní síla může růst, klesat a stagnovat. Pokles je v současné době běžnější a bylo tomu tak i v historii. Při poklesu kupní síly peněz dochází k růstu cen za zboží a služby, což negativně ovlivňuje důvěru subjektu k penězům. V opačném případě dochází k růstu kupní síly, kdy se snižují ceny zboží a služeb. To může podpořit důvěru, avšak snížení cen obvykle přinese i další problémy. Subjekty pak čekají na další zlevnění sortimentu a odkládají své nákupy na později. (Beneš, 1993)

2.1 Funkce peněz

Peníze mohou mít různou podobu. Je možné si pod nimi představit dnešní mince, bankovky a elektronické peníze, kolující po světě ve formě několika bitů, ale i dříve používaná naturální platidla, jako například mušle, kůže, či zlato. Ať už jde o jakoukoli formu platidel, vždy plní stejné funkce. Tyto funkce definoval Juřík (2003) následovně:

- Směnný prostředek - tato funkce umožňuje prodávajícímu prodat určité zboží za peníze (například v podobě mušlí, zlata, či mincí) a za ně má posléze možnost si pořídit jiné zboží, které mu poskytne užitek. Tento způsob placení je výrazně praktičtější oproti dříve používané naturální směně a poskytuje nižší transakční náklady.
- Standardní měřítko hodnot - pomocí peněz lze interpretovat hodnotu určitého zboží a následně určit i hodnotu jednoho produktu vzhledem k jinému produktu. Když je kniha za 100 Kč a květina za 50 Kč, pak lze prohlásit, že jedna kniha má hodnotu dvou květin.
- Účetní jednotka
- Platební prostředek - peníze slouží jako platební prostředek. Tato funkce se může jevit obdobně jako funkce směnného prostředku, ale podstatou rozdělení mezi dvě samostatné funkce je možnost časového posunu vůči pořízení zboží. To znamená, že když se platí za zboží přes účet, jsou peníze považovány za platební prostředek bez ohledu na to, jestli již zákazník zboží vlastní, či jestli mu bude teprve dodáno.
- Prostředek akumulace - spočívá v udržení stabilní hodnoty peněz v čase. Tuto hodnotu ovlivňuje již výše zmíněný aspekt důvěryhodnosti a dále pak kolísání cen ve vztahu k přebytku nebo nedostatku daných platidel (zlato, slonovina a jiné). V případě peněz, které se neváží na hodnotové suroviny (mince, bankovky, elektronické peníze) zde hraje určitou roli inflace a deflace.

2.2 Evoluce peněz

Již v antice lidé věděli, že peníze pomáhají k rozvoji dělby práce. Peníze však musel někdo vytvořit. V období pravěku se ke směně používal takzvaný barterový obchod neboli naturální směna v podobě výměny zboží za zboží. V počátcích tato směna probíhala zcela náhodně a až později se k výměně používal kvantitativní poměr. (Jílek, 2013)

S rozvojem dělby práce však forma naturální směny začala činit potíže. Pro upřesnění je uveden následující příklad: Člověk A měl zájem o koupi zboží, které vlastnil člověk B, ale člověk B požadoval za prodané zboží osobě A zboží osoby C. To je však velmi nepraktické, protože k realizaci takové směny je třeba najít použitelné obchodní partnery. Ve spojení s tím rostou transakční náklady a celkově je takový proces velmi časově náročný. (Jílek, 2013)

Ve vztahu k zamezení těchto komplikací spojených s naturální směnou vznikla potřeba něčeho, co by obchod zjednodušilo, zlevnilo a urychlilo. Vznikla tedy takzvaná naturální platidla. Ta tvoří různé druhy zboží, které jsou všeobecně přijímány jako například kusy dobytka, mušle, opracované kameny, koření a jiné. Obchod však stále nebyl dokonalý. Některá platidla se nedala rozdělit na menší díly a směna tedy byla stále složitá nebo nevýhodná. (Marvanová aj., 1998)

Další etapou vývoje peněz byl vznik mincí. Požadavky na vznik této formy platidla byly především: dělitelnost, trvanlivost, snadný transport a obecná směnitelnost. „*Mince jsou kousky kovu opatřené údaji (hodnota, název měny, údaje o emitentovi a výrobci), z nichž je patrné, že jde o peníze.*“ (Marvanová aj., 1998) V počátcích zrodu mincí používali lidé jako platidlo vážené drahé kovy. První skutečné mince však byly vyrobeny až v sedmém století před naším letopočtem. Byly vyrobeny ražením ze směsi stříbra a zlata a obsahovaly údaje o hmotnosti, což určovalo jejich hodnotu. (Marvanová aj., 1998)

Kovové mince však také disponují jistými nevýhodami. Při větším obnosu mohou být nepraktické zejména kvůli své váze a velikosti. Z toho důvodu se zrodila první myšlenka

o vznik papírových peněz neboli bankovek. *„Papírové peníze jsou jen kousky papíru, přijímají se však jako peníze, protože to, co představují, má konkrétní hodnotu.“* (Marvanová aj., 1998) V 10. století v Číně si lidé ukládali peníze k obchodníkům, kteří jim protihodnotou vystavili ručně psané stvrzenky. První skutečné papírové peníze vznikly v období 14. století v Číně. Jednalo se o čínské bankovky „Kwan“. (Marvanová aj., 1998)

Kromě mincí a bankovek, tedy hotovostních peněz, se v dnešní době na první příčky dostávají peníze ve formě bezhotovostní. Zvláštní formou těchto peněz jsou peníze elektronické. Bezhotovostní peníze mají svůj počátek v druhé polovině 19. století, kdy byly poprvé používány ve vyspělých státech. Pro rozlišení těchto dvou základních forem peněz je třeba respektovat jejich vzájemné vazby. Hotovostní peníze ve formě mincí a bankovek mohou být proměněny v bezhotovostní peníze, a to například uložením do banky. V opačném případě je možné proměnit bezhotovostní formu v hotovostní výběrem z bankovního účtu. (Revenda, 2012)

Výše zmíněné základní formy peněz se také liší v jejich emisi. Bankovky a mince emituje pouze centrální banka státu, kdežto bezhotovostní forma peněz může být emitována kromě centrální banky ještě všemi ostatními bankami, které nabízejí bezhotovostní úvěry nebankovním subjektům. (Revenda, 2012)

2.3 Elektronické peníze

V souvislosti s penězi a moderní dobou je vhodné také charakterizovat takzvané elektronické peníze neboli elektronické platební prostředky.

„Elektronický platební prostředek je platebním prostředkem, který uchovává peněžní hodnotu v elektronické podobě a který je přijímán jako platební prostředek i jinými osobami, než jeho vydavatelem.“ (Máče, 2006)

Elektronické peníze tedy představují ekvivalent běžných peněz a slouží k úhradě především drobných částek, kde si klasické platební prostředky vyžadují poměrně

vysoké transakční náklady. Tato forma peněz konkuruje již dříve zavedeným nástrojům, jako jsou například šeky a platební karty. (Máče, 2006)

Emitovat tento druh peněz smí pouze instituce s udělenou licencí. Na území ČR může být dle zákona emitentem instituce elektronických peněz banka, pobočka zahraniční banky, osoba se souhlasem České národní banky a oprávněná osoba na základě jednotné bankovní licence. Pro emisi elektronických peněz je třeba složit peněžní hodnotu, která není nižší než částka elektronických prostředků vložených na elektronický prostředek. (Schlossberger, 2012)

Elektronické peníze dělí Máče (2006) podle způsobu uložení a podle povahy.

A) dle způsobu uložení

- Uložení na samostatném nosiči – pro provedení transakce je nutné fyzicky předložit nosič. (například čipová karta nebo klíčenka)
- Uložení v paměti PC – přístup k hodnotě a manipulace s ní probíhá s pomocí sítě.

B) dle povahy

- Token-based – elektronické peníze jako virtuální duplikát skutečných peněz. Každá mince má svoji registrační hodnotu, která zabraňuje vícenásobnému použití dané mince pro účely provedení platby. (například Ecash)
- Balance-based – elektronické peníze jsou znázorněny v podobě záporného či kladného zůstatku elektronického účtu. (například platební systém I LIKE Q)

3 Platební styk

„Platební styk je peněžní vztah mezi plátcem a příjemcem, který je uskutečňován v určitých formách dohodnutými platebními instrumenty buď přímo mezi nimi, nebo prostřednictvím k tomu určených subjektů (např. bank nebo spořitelních a úvěrních družstev).“ (Schlossberger, 2012)

Platební styk je tedy přesun peněz od plátce k příjemci. V případě hotovostního platebního styku si dotyční mezi sebou předají bankovky a mince. V případě bezhotovostní formy placení zde hraje svoji roli finanční instituce (nejčastěji banka), která zprostředkovává platební styk.

3.1 Dělení platebního styku

V obecném pojetí se platební styk dělí na hotovostní a bezhotovostní formu. Při podrobnějším zkoumání lze však narazit na mnohem více možných dělení, která se liší ve volbě určitého třídícího kritéria. Daná kritéria a složky platebního styku rozděluje Schlossberger (2012) následovně:

A) podle způsobu placení

- Hotovostní platební styk - uskutečnění přesunu mincí a papírových peněz od plátce k příjemci (například platba mincemi ve stánku se zmrzlinou). Poskytovatel platebních služeb zde figuruje pouze v případě vkladu hotovosti na platební účet.
- Bezhotovostní platební styk - předání peněz z účtu plátce na účet příjemce (například příkaz k úhradě). Samotnou platbu zprostředkovává poskytovatel platebních služeb.
- Elektronický platební styk - tento platební styk je zprostředkováván platebním prostředkem, na kterém jsou uloženy elektronické peníze. Samotná platba pak probíhá odepsáním peněz z elektronického nosiče plátce a připsáním peněz na elektronický nosič příjemce.

B) podle území (teritoria)

- Vnitrostátní platební styk - plátce, příjemce i poskytovatel platebních služeb se nacházejí v totožném státě.
- Přeshraniční platební styk - plátce, příjemce i poskytovatel platebních služeb se nacházejí v odlišných státech, které jsou však součástí evropského hospodářského prostoru.
- Zahraniční platební styk - plátce, příjemce i poskytovatel platebních služeb se nacházejí v odlišných státech mimo území evropského hospodářského prostoru.

C) podle náležitostí průvodních dokumentů

- Nedokumentární platební styk - přesun peněz od plátce k příjemci není doprovázen průvodními dokumenty. (hladké platby)
- Dokumentární platební styk - přesun peněz od plátce k příjemci je doprovázen průvodními dokumenty. (dokumentární platby)

D) podle lhůty realizace

- Expresní platební styk (přednostní) - přesun peněz od plátce k příjemci, kdy poskytovatel platebních služeb plátce téměř okamžitě odešle peníze z účtu plátce na účet příjemce a posléze poskytovatel platebních služeb příjemce nejpozději ve stejný den připíše peníze na účet příjemce.
- Standardní platební styk - běžný přesun peněz od plátce k příjemci při předem stanovených podmínkách.

E) podle vztahu banky k převodu

- Bezzávazkový platební styk - finanční instituce zde plní pouze roli zprostředkovatele platební transakce. (například hladká platba)

- Závazkový platební styk - dohoda plátce a příjemce o vstupu finanční instituce do závazku. Daná instituce pak plní funkci prostředníka a zároveň přebírá povinnosti plátce.

3.2 Právní úprava platebního styku v ČR

Platební styk je právně ošetřen nejen předpisy České republiky, ale také normami, které vydává Evropská Unie (dále jen EU). Nejdůležitější prameny práva v České republice tvoří zákony a vyhlášky, v případě Evropské unie jsou to směrnice, nařízení a doporučení. Zákon je vnímán jako primární právní předpis, zatímco vyhláška je právní normou, která se pohybuje v mezích zákona. Nařízení je součástí práva EU, kterým se musí řídit všechny členské státy EU. Nařízení však nejsou transponována do právních řádů jednotlivých zemí, protože se jedná o právo k daným členům přímo účinné. Směrnice jsou taktéž závazným pramenem všech států EU, ale každý členský stát má povinnost toto právo transponovat do svého vlastnicko-právního řádu. Při samotné transpozici směrnic jsou výjimečně dovoleny malé odchylky. Posledním pramenem práva EU jsou doporučení. Ta nejsou pro členské země nikterak závazná a není třeba jejich transpozice do národních řádů. Doporučení pouze pomáhají k nejlepšímu postupu v určité oblasti. (Schlossberger, 2012)

Zde jsou popsány ty nejdůležitější prameny národního i evropského práva, které souvisí s platebním stykem:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 ze dne 16. září 2009 o přeshraničních platbách ve Společenství a zrušení nařízení (ES) č. 2560/2001 - toto nařízení nahrazuje staré nařízení (ES) č. 2560/2001 a je jedním z primárních pramenů práva EU, které se týká bankovních převodů hlavně v měně euro, ale také i v ostatních měnách. Definuje primární pojmy ohledně platebních služeb a právně charakterizuje správný průběh přeshraničních a domácích peněžních převodů. Také je zde popsán průběh přímého inkasa. (Schlossberger, 2012)

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1781/2006 ze dne 15. listopadu 2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků - udává finančním institucím povinnost uvedení korektních informací, podle kterých je možné identifikovat plátce při převodu peněžních prostředků. Jsou zde také uvedeny určité výjimky, ke kterým se tato povinnost nevztahuje. Tento právní fakt slouží k rychlé identifikaci plátců podezřelých plateb pomocí informací doprovázejících platební převod a pomocí identifikátoru. (Schlossberger, 2012)
- Zákon č. 284/2009 Sb., o platebním styku - nahrazení zákona č. 124/2002 Sb., o převodech peněžních prostředků, elektronických platebních prostředcích a platebních systémech. (Schlossberger, 2012) Tento novější zákon zohledňuje určité předpisy Evropské unie a také navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie a dále upravuje:
  - a) *„činnost některých osob oprávněných poskytovat platební služby a vydávat elektronické peníze, včetně činnosti těchto osob v zahraničí,*
  - b) *účast v platebních systémech a vznik a provozování platebních systémů s neodvolatelností zúčtování,*
  - c) *práva a povinnosti poskytovatelů platebních služeb a uživatelů platebních služeb,*
  - d) *práva a povinnosti vydavatelů elektronických peněz a držitelů elektronických peněz.“* (Zákon č. 284/2009 Sb.)
- Zákon č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti – tento zákon byl novelizován v roce 2014 v souvislosti s přijetím zákona č. 261/2014 Sb. Udává maximální peněžní částku, do které je možná provedení platby v hotovosti. V roce 2014 byl tento limit upraven na 270 000 Kč namísto původních 350 000 Kč. Nad tuto sumu je tedy nutné použití bezhotovostních metod placení. Tento limit se netýká v zákoně jasně specifikovaných situací (například směna ve směnárně, peněžní výběr a vklad v bance a další). (Advokátní kancelář Pajerová, 2015)

- Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb – tento zákon z roku 2016 stanovuje pravidla v souvislosti s elektronickou evidencí tržeb neboli EET. EET je elektronický systém, od kterého si stát slibuje značné omezení šedé ekonomiky, lepší výběr daní a účinnější finanční správu. Systém je zaváděn postupně podle určitých skupin podnikatelů, kterým zákazníci platí v hotovosti, kartou, šekem, směnkou nebo obdobným platidlem. Každá taková transakce musí být odeslána datovou zprávou finanční správě, která ji okamžitě potvrdí speciálním číselným kódem. Ten se posléze objeví na účtence pro zákazníka. Datové zprávy jsou odesílány ze speciálních hardware nebo software pokladen. Tato funkce je také již implementována do řady účetních programů a platebních bran. Zařízení EET jsou schopna pracovat také v off-line režimu, kdy je možno zasílat informace finanční správě zpětně. Od 1. 12. 2016 je elektronická evidence tržeb povinná pro poskytovatele stravovacích, pohostinských a ubytovacích služeb, od 1. 3. 2017 pro segment maloobchod a velkoobchod (včetně e-shopů), od 1. 3. 2018 pro ostatní činnosti, dopravu či zemědělství a 1. 6. 2018 se připojí také vybraná řemesla a výrobní činnosti. (Jak na E-tržby, nedatováno)

Další vybrané právní předpisy vztahující se k oblasti platebního styku (Schlossberger, 2012), (ČNB - Právní předpisy, nedatováno):

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 751/2015, o mezibankovních poplatcích za karetní platební transakce,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2007/64/ES, o platebních službách na vnitřním trhu,
- zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance,
- zákon č. 21/1992 Sb., o bankách,
- zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník,
- zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi.

3.3 Role České národní banky

Mimo zákony, směrnice a vyhlášky, které hrají klíčovou roli v rámci platebního styku, má velmi důležitou pozici i veřejnosprávní subjekt, Česká národní banka. Je to centrální banka České republiky a je hlavním orgánem, který vykonává dohled nad finančním trhem ve státě. Sídlo České národní banky je v Praze. Subjekt byl zřízen ústavou České republiky a funguje jako správní úřad. Česká národní banka vytváří svou činnost v souladu se *zákonem č. 6/1993 Sb., o České národní bance*, ve znění pozdějších předpisů. Jako hlavní předpoklad pro její činnost je nezávislost. Jakožto subjekt má určité cíle, mezi které patří dosažení a udržení cenové stability, určování měnové politiky, emise bankovek, mincí a bezhotovostních peněz. Dále se zabývá řízením peněžního oběhu a dohledem nad celým bankovním sektorem. (ČNB - O ČNB, nedatováno)

V neposlední řadě vydává ČNB licence obchodním bankám, které je opravňují vykonávat určité bankovní činnosti. Pro vydání licence však musí daná banka splňovat předem stanovené podmínky. (Revenda, 2012)

Centrální banka také provozuje systém mezibankovního platebního styku CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement System), který vede účty ostatním bankám, spořitelním a úvěrním družstvům a pobočkám zahraničních bank a díky němu zajišťuje jejich vzájemný platební styk. I přes to, že se jedná o bankovní subjekt, Česká národní banka nevede účty, ani neposkytuje bankovní služby s tím související žádným fyzickým osobám, výjimku tvoří pouze její zaměstnanci. (ČNB - Platební styk, nedatováno)

Aby se docílilo bezproblémového platebnímu styku, vydává ČNB řadu pravidel a norem. Tato pravidla vydává formou vyhlášek, které jsou později uvedeny ve Sbírce zákonů, nebo jako opatření či úřední sdělení, které vyhláší ve Věstníku České národní banky. (ČNB - Právní předpisy, nedatováno)

3.4 Role obchodních bank

Kromě centrální banky existují také banky obchodní a specializované (například hypoteční, garanční, rozvojové a další). Obchodní banky obsluhují výrobní sféru a služby jakožto oblast tržních subjektů. V současné době slouží zejména obyvatelstvu. (Schlossberger a Soldánová, 2005)

Obchodní banky jsou nejvýznamnějšími subjekty v oblasti finančního zprostředkování a provádění bezhotovostního platebního styku. Jsou to podnikatelské subjekty, které mají oproti ostatním podnikům celou řadu specifických rysů, určujících význam subjektu a jeho postavení v ekonomice. Činnost bank tedy podléhá daleko přísnějším pravidlům, která jsou uvedena především v zákoně o bankách č. 21/1992. Primárním cílem podnikatelských subjektů je maximalizace zisku a stejně tomu je i v případě bank. (Revenda, 2012)

Český zákon o bankách č. 21/1992 Sb. v návaznosti na předpisy Evropské unie definuje v §1, odst. 1 banky jako „*akciové společnosti se sídlem v České republice, které*

a) přijímají vklady od veřejnosti a

b) poskytují úvěry

a které k výkonu činností podle písmen a) a b) mají bankovní licenci.“ (zákon č. 21/1995 Sb.)

Banky provádějí mnoho funkcí, které jsou nenahraditelné jinými institucemi. Mezi základní funkce bank se dle Revendy (2012) řadí:

- Finanční zprostředkování - zajištění přesunu kapitálu do oblastí, kde je možné dosažení nejvyššího a nejefektivnějšího zhodnocení finančních prostředků při jisté míře rizika.
- Emise bezhotovostních peněz - hotovostní peníze může emitovat pouze centrální banka. Bezhotovostní formu však kromě centrální banky je oprávněna emitovat i banka obchodní. Tvoří ji tím stylem, že nějaké osobě poskytne úvěr elektronickým připsáním dané částky na účet.

- Provádění platebního styku - Zprostředkování platebního styku je jednou z nejdůležitějších funkcí banky. Výsledná kvalita prováděného platebního styku má pro banku význam jak pro konkurenceschopnost, tak i pro zisk, jelikož platební styk banky generuje nepřímé i přímé výnosy. Za zprostředkování platebního styku banky vydělávají na poplatcích – ty je možné rozdělit na paušální (například měsíční poplatek za správu a vedení běžného účtu) a variabilní (například poplatek za platbu kartou). (Mejstřík aj., 2008)
- Zprostředkování finančního investování - banky svým klientům emitují cenné papíry a posléze zprostředkovávají jejich prodej investorům.

3.5 Hotovostní platby

Hotovostní platby jsou jednou ze základních forem platebního styku, které společně s bezhotovostními platbami dělí styk podle způsobu placení. Probíhá prostřednictvím výměny kovových mincí a papírových bankovek. Mince a bankovky jsou již definovány v kapitole „*evoluce peněz*“ této seminární práce. V současné době jsou v České republice používány mince s nominální hodnotou 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč, 50 Kč a papírové peníze o hodnotě 100 Kč, 200 Kč, 500 Kč, 1000 Kč, 2000 Kč a 5000 Kč. V této práci bylo již také zmíněno, že hotovostní peníze má právo emitovat pouze centrální banka státu.

Tento platební styk není zprostředkováván finančními institucemi, probíhá totiž pouze mezi subjekty, které tvoří fyzické osoby nebo také podniky (s výjimkou uložení peněz na účet a výběru peněz z účtu banky). Používá se zejména při platbě menších částek (například platba za hotové v restauraci) a také v případě nedůvěry v platební schopnost plátce. (Máče, 2006) Peněžní částka však nesmí překročit limit 270 000 Kč podle zákona o omezení plateb v hotovosti, viz kapitola „*Právní úprava platebního styku v ČR*“.

Mezi účastníky oběhu hotovosti lze řadit: zákazníky, obchodníky, komerční banky a centrální banku. Zákazníci se dostávají ke styku s hotovostí prostřednictvím výběru z bankomatu, či prostřednictvím výběru na přepážce banky. Získanou hotovost posléze

utrácejí za zboží a služby. V opačném případě si ukládají hotovost na účet příslušných finančních institucí. Dalším článkem oběhu jsou obchodníci, kteří přijímají hotovost od svých zákazníků za poskytnuté služby a jim prodané zboží. Takto získané peníze si posléze mohou uložit do banky. Komerční banky přijímají hotovost od fyzických i právnických osob a používají ji k uspokojení jiných zákazníků ve formě úvěrů a podobně. Posledním článkem je centrální banka, která samotné peníze emituje a neplatné či poškozené peníze posléze stahuje z oběhu. (Máče, 2006)

Banky nabízejí svým zákazníkům možnost provádění hotovostních plateb v určitých formách. Mezi ně se řadí (Máče, 2006):

- složení hotovosti ve prospěch účtu příjemce s použitím pokladních složenek na přepážce banky,
- poukaz peněžních prostředků k výplatě hotovosti,
- šek sloužící k výplatě hotovosti,
- výběr hotovosti prostřednictvím výběrního lístku,
- výběr hotovosti na přepážce nebo z bankomatu s použitím platební karty.

3.6 Bezhotovostní platby

Jedná se o další ze základních forem platebního styku, který jej dělí podle způsobu placení. Oblast bezhotovostních plateb je daleko rozsáhlejší a složitější ve srovnání s platbami v hotovosti. K těmto platbám tedy nejsou potřeba peníze v hotovosti a samotná platba probíhá prostřednictvím příslušné platební instituce – tou je nejčastěji banka. *„Při bezhotovostním platebním styku dochází k transferu peněz ve formě zápisu na účtech plátce a příjemce. Právě při tomto zprostředkování hrají banky klíčovou úlohu.“* (Mejstřík aj., 2008) Bezhotovostní platby se dělí podle území na vnitrostátní, přeshraniční a zahraniční platební převod. (Schlossberger, 2012) S postupem času je stále více plateb realizováno elektronickou formou. Je to rychlejší,

bezpečnější a není třeba s sebou nosit obnos mincí a bankovek, které zabírají daleko více místa než například platební karta.

Bezhotovostní platby jsou uskutečňovány pomocí několika základních nástrojů, mezi které řadí Máče (2016) hlavně: příkaz k úhradě, příkaz k inkasu, platební příkaz pro zahraniční platební styk, šeky a platební karty. Také je nutné zmínit fakt, že většina bezhotovostních plateb probíhá skrze běžný bankovní účet, tudíž je pro realizaci platby nutné nejprve takový účet zřídit.

3.6.1 Základní pojmy a subjekty na trhu

V této části jsou popsány základní pojmy, platební instrumenty a prostředky vzdáleného přístupu k peněžnímu účtu, související s bezhotovostním platebním stykem.

Běžný účet

Běžný účet je základním předpokladem pro provedení bezhotovostních transakcí. Takový účet je nevíce žádaným produktem bank, které jej poskytují jak fyzickým, tak právnickým osobám. Banka na běžný účet přijímá peníze v hotovostní i bezhotovostní formě, z účtu provádí domácí i zahraniční převody na jiné účty a také poskytuje hotovostní výplaty z účtu. Na běžný účet navazují i další služby bank, proto se považuje za základní stavební kámen v oblasti bankovníctví. (Schlossberger a Soldánová, 2005)

Účet může být zřízen v domácí nebo v zahraniční měně dle nabídky konkrétních bank. Pro samotné zřízení běžného účtu je nutné s bankou uzavřít písemnou smlouvu o zřízení a vedení běžného účtu, které obsahuje potřebné náležitosti, mezi které se řadí přesná identifikace majitele účtu, podmínky vedení účtu, označení smluvních stran, den zřízení účtu, měna účtu a odvolávka na příslušné zákony. K řádnému uzavření smlouvy banka po klientovi také požaduje určité dokumenty, osvědčující jeho právní subjektivitu. (Máče, 2006)

Zrušení účtu může plynout buď z podnětu majitele účtu, nebo z podnětu banky. Majitel účtu má dle obchodního zákoníku právo ukončit smlouvu kdykoliv bez udání důvodu.

Smlouva zaniká dohodou nebo dnem doručení výpovědi bance. Banka však má možnost uvedení v obchodních podmínkách konkrétní lhůty pro možnost zrušení účtu, pokud jsou k účtu vydány například šeky, šekové knížky nebo platební karty. Zrušení účtu z podnětu banky probíhá na základě porušení obchodních podmínek ze strany klienta. V případě porušení, které nelze považovat za závažné, může banka vypovědět smlouvu. V takovém případě smlouva zaniká ke konci kalendářního měsíce. V případě závažného porušení smlouva zaniká dnem doručení výpovědi majiteli účtu. (Máče, 2006)

Příkaz k úhradě

„Obsahem příkazu k úhradě je pokyn klienta jeho bance, aby na vrub jeho účtu provedla určitou platbu ve prospěch účtu třetí osoby – příjemce platby.“ (Schlossberger a Soldánová, 2005)

Příkaz k úhradě patří k základním instrumentům platebního styku. Jedná se o rychlý a jednoduchý nástroj na bázi bankovního převodu, kdy je příkaz zadáván z podnětu plátce. V souvislosti s tím se hovoří o takzvaných hladkých platbách. Samotná platba probíhá jedním směrem od účtu plátce k účtu příjemce skrze bankovní instituce. Pro samotné uskutečnění platby je možné využít předepsaných bankovních formulářů nebo skrze elektronické bankovníctví, které je v dnešní době doplněno i platbami z mobilních smartbanking aplikací. Tento transfer může jít jak v rámci jedné, tak mezi dvěma převádějícími institucemi v jednom státě. (Klufa, 2013)

Příkaz k úhradě lze dělit na další dva typy – hromadný a trvalý. Při hromadném příkazu se na formuláři objevuje více položek pro úhradu. To především ulehčuje práci bance. V případě trvalého příkazu se jedná o opakované provádění stejných plateb v určitém intervalu, což ulehčuje práci odesílateli tím, že nemusí pokaždé zadávat platbu znovu. (Máče, 2006)

Příkaz k inkasu

„Obsahem příkazu k inkasu je příkaz příjemce platby jeho bance, aby zprostředkovala převod peněžních prostředků na vrub účtu plátce ve prospěch účtu výstavce inkasního příkazu.“ (Schlossberger a Soldánová, 2005)

Tato forma přesunu peněžních prostředků je používána především ke specifickým druhům plateb, mezi které se řadí pravidelné platby za telefon, elektrickou energii, plyn, či závazky z kontraktů. Příjemce prostředků zde prostřednictvím své banky vyzývá banku příjemce, aby na jeho účet převedla peníze z účtu plátce. V případě schválení inkasa banka odesílatele prostředků posílá peníze na účet příjemce. Jedná se tedy o přesný opak běžného příkazu k úhradě. Pro schválení inkasa je však nutná předchozí dohoda plátce s bankou, kde plátce mimo jiné uvádí číslo účtu příjemce a limit maximální částky, která může být převedena. (Klufa, 2013)

Příkaz k inkasu může být buď jednorázový, trvalý nebo hromadný. V souvislosti s trvalým příkazem je bezesporu vhodné zmínit v České republice hojně využívané SIPO (sdružené inkaso plateb obyvatelstva), které je určeno k trvalým platbám za plyn, nájem, atd., jak již bylo popsáno v předchozím odstavci. (Schlossberger a Soldánová, 2005)

Platební příkaz pro zahraniční platební styk

„Platební příkaz (Payment order) je nejrozšířenějším platebním instrumentem v zahraničním platebním styku. Jeho realizací je tzv. hladká platba do a ze zahraničí. Je použitelný pro platby povahy: obchodní; neobchodní.“ (Schlossberger a Soldánová, 2005)

Obchodní platby se týkají uskutečňování transakcí z obchodních důvodů, tj. realizace obchodu, dopravy a zasílatelství (platby za zboží, služby, dopravu a další), kdežto neobchodní platby nejsou realizovány pro obchodní důvody. Lze sem řadit například platbu alimentů, úhradu darů, cestovní výlohy a podobně. Transakce peněz do zahraničí trvá v rozmezí tří až pěti dnů. Platební příkaz pro zahraniční platební styk

může být rovněž jednorázový, trvalý nebo hromadný. (Schlossberger a Soldánová, 2005)

Zahraniční platební příkaz obsahuje určité náležitosti, mezi které se řadí:

- jméno odesílatele a číslo jeho účtu,
- částka k zaplacení v cizí měně,
- název cizí měny ve formátu mezinárodního standartu,
- jméno, adresa a číslo účtu příjemce platby,
- jméno a adresa finanční instituce příjemce,
- uvedení informace, kdo platí bankovní poplatky,
- účel platby,
- podpis klienta. (Máče, 2006)

Šeky

Šek je cenný papír, na kterém vystavovatel udává příkaz bance k vyplacení peněz z účtu vystavovatele na účet majitele šeku. Je to tedy příkaz od vystavovatele šeku směrem k šekovníkovi. Tento způsob platby se používá k placení za služby a zboží a k výběru hotovosti z banky zejména v případech, kdy nejsou známy potřebné informace o účtu příjemce, nebo z důvodu zachování diskretnosti platby, či když není bankovní spojení plátce s příjemcem dostatečné. Šeky jsou používány k národnímu i mezinárodnímu platebnímu styku. Dělí se na šeky bankovní a soukromé podle toho, kdo ho vydal. Bankovní šeky vystavuje banka, případně jiná finanční situace, kdežto soukromé šeky vystavuje fyzická osoba na banku, které je posléze proplácí z účtu vystavovatele na účet příjemce šeku. V České republice není tento typ plateb příliš využíván (například oproti USA), i když má určité výhody. Šeky při placení vlastně nahrazují hotovost a jsou snadno převoditelné. (Máče, 2006)

Platební karty

Pod pojmem platební karta si lze představit elektronický platební nástroj vázaný ke konkrétnímu bankovnímu účtu. Karta se používá pro výběr hotovosti z bankomatu, při platbě či výběru peněz u obchodníka nebo při platbách za nákup zboží a služeb na internetu. Karty jsou používány v České republice od roku 1990. Vydávají je banky nejčastěji pod licencí VISA, MasterCard a Diners Club International. (Klufa, 2013)

Tyto karty jsou chráněny PIN kódem, který zná pouze jeho majitel, a podpisovým vzorem – ten se nachází na zadní straně karty. Dále jsou karty opatřeny buď magnetickým proužkem (médiem pro záznam identifikačních údajů majitele), nebo čipem (elektronická část sloužící pro ověření kódu držitele). (Klufa, 2013)

V současné době jsou ve velké míře používány takzvané bezkontaktní platební karty. Ty přinášejí daleko rychlejší placení obchodníkovi. Samotná platba probíhá pouhým přiložením karty k platebnímu terminálu ve vzdálenosti několika centimetrů. Pokud platba nepřesahuje stanovenou částku (obvykle 500 Kč), není nutné zadávat kód PIN. Na stejném principu pracují i bezkontaktní nálepky. (ERA, nedatováno)

Mezi základní hledisko členění je považován způsob čerpání finančních prostředků. Platební karty se tedy dělí na debetní a kreditní. Při použití debetních karet majitel čerpá své peněžní prostředky do výše zůstatku na jeho bankovním účtu. Při použití kreditních karet držitel čerpá úvěr od instituce, který musí být zaplacen do sjednaného časového období. V případě řádného splacení nejsou finance nijak úročeny. (Klufa, 2013)

Elektronické bankovníctví

Elektronické bankovníctví slouží jako prostředek vzdáleného přístupu k bankovnímu účtu. Umožňuje využívat běžné bankovní produkty elektronickou cestou. Nejedná se tedy o nové produkty, nýbrž pouze o proces jejich sjednání. (Máče, 2016)

Pro komunikaci s bankovním systémem využívá zákazník banky koncová zařízení toto podporující. Konkrétně se jedná o výpočetní a telefonní techniku, kam se řadí například

mobilní telefon, počítač, tablet a PDA. Elektronické bankovníctví se dělí podle koncového zařízení a přenosu dat na internetové, telefonické, mobilní a homebanking. (Polouček, 2013)

- Telefonické bankovníctví (phonebanking) – phonebanking je založen na principu hlasové a tlačítkové komunikace zákazníka s pracovníkem banky nebo s hlasovým informačním systémem. Vše probíhá s použitím telefonu. Banky tímto způsobem umožňují zadávat trvalé příkazy, provádět platby, otevírat vkladové účty, poskytovat informace o zůstatcích a pohybech peněz na účtu atd. Klient musí z bezpečnostních důvodů zadat nebo sdělit své identifikační číslo a přístupové heslo. Mezi výhody patří rychlost, úspora času a fakt, že k této komunikaci stačí telefon. K nevýhodám patří omezená nabídka služeb a obava klientů vzhledem k potencionální možnosti zneužití. (Máče, 2006)
- Mobilní bankovníctví (smartbanking) – mobilní bankovníctví pracuje na bázi komunikace s bankou s použitím mobilních telefonů a tabletů. Samotná komunikace se odehrává buď prostřednictvím šifrovaných SMS zpráv, nebo s použitím aplikace v mobilním zařízení. V případě SMS zpráv klient zadává požadované úkony příkazy v textové zprávě a následně ji odesílá na příslušné telefonní číslo banky. Modernějším způsobem je však využití mobilních aplikací, které poskytují daleko širší škálu možností. K tomu je potřeba chytrý mobilní telefon, či tablet s nainstalovanou příslušnou aplikací banky a připojením k internetu. Tyto aplikace podporují dotykové ovládání a kromě standardních služeb poskytují také například zjišťování kurzů měn, sledování obrátů na účtu a vyhledávání nejbližších bankomatů v okolí s použitím mapového podkladu a GPS. (Polouček, 2013)
- Homebanking (PC banking) – tato služba umožňuje komunikaci mezi bankou a klientem prostřednictvím osobního počítače klienta, na kterém je nainstalovaný speciální software banky. Klient tedy má možnost realizovat běžné operace se svými peněžními prostředky na účtu 24 hodin denně s pomocí počítače. Nevýhodou je však vázanost na jeden konkrétní počítač. Homebanking rovněž

vyžaduje připojení k internetu a má nejbližší k internetovému bankovníctví, které je popsáno v následujícím odstavci. (Schlossberger a Soldánová, 2005)

- Internetové bankovníctví (internetbanking) – internetbanking rovněž poskytuje obdobné služby jako ostatní prostředky vzdáleného přístupu. Rozdíl oproti homebankingu je v tom, že internetové bankovníctví není vázáno ke konkrétnímu počítači a není třeba nainstalované aplikace banky. K provozu zde stačí zařízení s přístupem k internetu (mobilní telefon, PC, PDA, tablet) a internetový prohlížeč. Klient zadá do internetového prohlížeče adresu internetového bankovníctví své banky, přihlásí se pomocí svého identifikačního jména a hesla, případně dalším autentizačním kódem. Tento typ platebního styku vyžaduje vysokou ochranu dat. Z toho důvodu k zabezpečení jednotlivých operací slouží speciální kód, vygenerovaný autentizačním kalkulátorem. (Máče, 2006)

Mobilní platby

- Audiotex – Audiotex neboli volání na zpoplatněné linky z telefonů zákazníkům umožňuje přístup k různým hlasovým službám. Obvykle se jedná o poradenské služby, hry po telefonu, horoskopy, věštby z karet nebo zábavné služby pro dospělé. Cena služby se hradí z telefonního účtu. U zákazníků s předplacenou SIM kartou jsou služby hrazeny z kreditu, u tarifních zákazníků je cena připočtena k měsíční faktuře za telekomunikační služby. Tato speciální telefonní čísla mají předčíslí 900, 906, 909 a 908. Cena služby je dána v korunové sazbě za minutu v rozmezí 6 až 99 Kč/minuta s výjimkou čísel s předčíslím 908, které jsou zpoplatněny jednorázovou částkou. (Asociace provozovatelů mobilních sítí – Co to jsou audiotextové linky, nedatováno)
- Prémiové SMS – zde se jedná o platbu za nákup zboží a služeb prostřednictvím SMS zpráv, které se odesílají na speciální čísla s předčíslím začínající na 90. Cena se pohybuje v rozmezí 1 až 600 Kč a je účtována také na telefonní účet jako výše uvedené zpoplatněné linky. Malou výjimku tvoří speciální číslo 87777 sloužící k odeslání plateb na charitativní účely (DMS). Premium SMS jsou obvykle používány

k úhradám parkovného, jízdného, vstupného, k hlasování v TV hrách nebo k úhradám za nákup kreditu u online her. (Asociace provozovatelů mobilních sítí – Co to jsou prémiové SMS , nedatováno)

- M-platby – M-platby lze popsat jako mobilní peněženku pro úhrady u internetových obchodníků, kdy je cena hrazena rovněž z telefonního účtu. Na stránkách obchodníka je nutné zadat způsob platby M-platba. Zákazník je posléze přesměrován do rozhraní této brány, kam zadá své telefonní číslo. Následně zákazník obdrží SMS zprávu s verifikačním kódem, které přepíše do rozhraní a tím platbu potvrdí. (Asociace provozovatelů mobilních sítí – Co to je m-platba, nedatováno), (Asociace provozovatelů mobilních sítí - Jak zaplatím m-platbou, nedatováno)
- NFC platby – bezkontaktní platby na terminálech kromě platebních karet dokáží i mobilní telefony či chytré hodinky. Tato technologie pracuje na elektromagnetické bezdrátové bázi NFC (Near Field Communication). Jedná se o elektromagnetickou bezdrátovou technologii podporující komunikaci na krátkou vzdálenost mezi dvěma zařízeními. K realizaci plateb je potřebné zařízení s integrovanou NFC technologií nebo NFC samolepkou či NFC SIM kartou. Platba posléze probíhá obdobným způsobem jako u bezkontaktních karet a samolepek. (CNET, nedatováno)
- QR platby – tyto platby jsou realizovatelné z mobilních telefonů a tabletů s fotoaparátem a nainstalovanou bankovní aplikací. QR kód se nachází na některých fakturách, vyúčtováních a jiných platebních dokumentech. Je snadno rozpoznatelný podle specifického grafického provedení. Pro provedení QR platby stačí v mobilním zařízení otevřít příslušnou aplikaci a nasměrovat fotoaparát na daný QR kód. Aplikace jej rozezná a automaticky vyplní platební příkaz všemi potřebnými údaji. Uživatel údaje zkontroluje, případně doplní a potvrdí platbu. (QR platba, nedatováno)

Online platební tlačítka

Online platební tlačítka slouží k bankovním převodům peněz s tím rozdílem, že u tlačítek není potřeba vyplňovat platební údaje. Klient tedy pouze klikne na platební tlačítko (například při platbě v e-shopu), čímž je přesměrován na přihlášení do internetového bankovníctví, kde je příkaz k úhradě vyplněn automaticky. Uživatel platbu pouze zkontroluje a potvrdí. Obvykle klientovi přijde SMS zpráva s autorizačním kódem, kterým platbu finálně odešle. Příjemce platby okamžitě obdrží zprávu o transakci, což je velkou výhodou. Pokud je příjemce například obchodník, u kterého si zákazník objednává zboží či služby, nemusí zdlouhavě čekat na mezibankovní realizaci převodu, která může trvat i dva pracovní dny, ale po obdržení zprávy může hned začít s vyřizováním objednávky. Platební tlačítka nabízejí samotné banky. Pro realizaci tohoto způsobu platby musí být uživatel zákazníkem banky poskytující platební tlačítko a zároveň obchodník musí mít na svém e-shopu implementované tlačítko zákaznickovy banky. (Dusová, 2015)

V současné době nabízí platební tlačítka celá řada bank, například mBank (mPeníze), Česká Spořitelna (Platba24), Raiffeisenbank (ePlatby) a další.

Elektronické peněženky

Elektronické peněženky jsou progresivní metodou plateb v prostředí internetu. Slouží především k rychlým úhradám malých a středních částek a uživatelům poskytují provádění plateb bezpečným a jednoduchým způsobem bez poskytování finančních a osobních údajů. (Gopay, nedatováno)

Pro získání elektronické peněženky je nutné provést registraci u jejího poskytovatele. Klient se posléze do rozhraní peněženky přihlašuje obvykle svojí e-mailovou adresou a uživatelským heslem. Na elektronickou peněženku lze přesunout elektronické peníze prostřednictvím převodu z běžného účtu, prostřednictvím platební karty nebo úhradou z jiné elektronické peněženky. Peněžní prostředky z konta peněženky je také možno připsat na bankovní účet. Samotná realizace platby v e-shopu probíhá přesměrováním na online rozhraní peněženky, kam odesílatel peněžních prostředků zadá své

přihlašovací údaje. Při platbě z elektronické peněženky na jinou elektronickou peněženku stačí zadat částku a e-mailovou adresu příjemce, kterou příjemce použil k registraci. Některé peněženky podporují přímé propojení s bankovním účtem (například Paypal). V takovém případě jsou při nedostatku peněz v rozhraní peněženky pro provedení dané transakce automaticky čerpány finance z běžného účtu. Nejznámějšími zástupci elektronických peněženek jsou: Paypal, Skrill a další. Systém Paypal je podrobněji analyzován v praktické části této práce. (Kysela, 2010)

Kuponové platby

Kuponové platby souvisí jak s bezhotovostním, tak s hotovostním platebním stykem. Nabízejí totiž možnost hotovostní platby nebo předplacení úhrady za nákup služeb či zboží na internetu. Mezi zástupce těchto produktů patří například SuperCash a Paysafecard. (Gopay, nedatováno)

Paysafecard je zástupcem předplacených plateb na internetu. Tištěné kupony Paysafecard je možné zakoupit téměř na půl milionu prodejních míst. Tato prodejní místa tvoří zejména trafiky, sportbary a čerpací stanice po celém světě. Kupony jsou nabízeny v hodnotách 100, 300, 1000 nebo 2000 Kč, které posléze umožňují platit u celé řady partnerů z nejrůznějších oblastí. K provedení platby na internetu posléze stačí opsat šestnáctimístný PIN kód z kuponu. (Paysafecard, nedatováno)

Zástupcem hotovostních plateb na internetu je služba SuperCash. Tato služba slouží k zprostředkování plateb mezi obchodníkem a zákazníkem internetového obchodu. Po vytvoření objednávky v e-shopu zákazník zvolí platební metodu SuperCash a následně je přesměrován na platební bránu, kde je mu zobrazen čárový kód s číselnou interpretací. Samotnou platbu posléze klient provede v hotovosti společně s předložením kódu obsluze na terminálu Sazky, na pobočce České pošty nebo na terminálu Europay. V poslední části systém převede peněžní prostředky na účet obchodníka. (SuperCash, nedatováno)

Platby v Bitcoinech

Bitcoin označuje inovativní digitální měnu (zkratka BTC) a zároveň stejnojmenný platební systém představený v roce 2009 člověkem vystupujícím pod pseudonymem Satoshi Nakamoto. Celá koncepce Bitcoinu je světu poskytnuta jako open-source (programovací kód je přístupný veřejnosti a lze ho upravovat za podmínek stanovených v licenci). Bitcoin je však od standardních měn velmi odlišný. Mezi jeho klíčové vlastnosti a specifikace se řadí: (Bitcoin-info.cz, nedatováno)

- Úplná decentralizace – Bitcoin jsou řízeny a vydávány bez pomoci ústředních orgánů. To znamená, že žádná banka, firma ani vláda tuto měnu nijak neovlivňuje. Způsobení inflace, blokování účtů, ovládnutí peněžních toků a padělání měny je z tohoto důvodu zcela nemožné. V síti není žádná osoba ani centrální bod podílející se na jejím rozhodování.
- Uvolňování nových coinů – Bitcoin jsou s pomocí speciálního softwaru naprogramovány pro stále klesající, ale stabilní uvolňování nových mincí. Růst počtu coinů se má zastavit kolem roku 2140, kdy bude v oběhu 21 milionů digitálních mincí.
- Nezávislost – transakce probíhají přímo mezi uživateli prostřednictvím peer-to-peer sítě a měna není závislá na důvěře k jejímu prostředníkovi (banka, stát) ani vydavateli.
- Správa - Bitcoin mohou být uloženy, odesílány a přijímány formou software peněženky na osobním počítači, formou speciálního hardware či s pomocí služby třetí strany (online Bitcoin elektronické peněženky). Peněženky také mohou být zcela offline v papírové podobě.
- Dělitelnost – Bitcoin je dělitelný na 8 desetinných míst. To mu umožňuje rozdělení na velké množství jednotek měny. Nejmenší jednotkou je 0.000 000 01 BTC, známá také pod označením Satoshi. K datu 1. 2. 2017 hodnota 1 BTC odpovídá 964 USD. (Trading view, 2017)

V současné době je Bitcoin bohužel využíván především k nákupu drog, zbraní, dětské pornografie, falešných dokladů či dokonce k objednání nájemných vražd. Děje se to tak skrze podsvětí internetu (takzvaný Darknet), který pracuje na zcela odlišném způsobu než klasický internet. Spolu s použitím virtuální měny Bitcoin není téměř možné dané pachatele vystopovat.

Platební brány

Platební brány, jiným názvem platební agregátory, jsou službou, která v jednom rozhraní poskytuje hned několik forem bezhotovostních plateb. Brány ve většině případech podporují platby prostřednictvím bankovního převodu, online platební tlačítka, dále pak platby s využitím elektronických peněženek, platebních karet a prémiových SMS. Některé platební brány také zákazníkům nabízí kuponové platby a platby v Bitcoinech.

Použití platebních bran je velice jednoduché a zvládne ji téměř každý počítačový uživatel. Z hlediska zákazníka není třeba žádné registrace. Při platbě stačí zvolit platební bránu a následně vybrat konkrétní platební metodu, kterou daná brána podporuje. Tato služba je také velkou výhodou zejména pro majitele internetových obchodů. Obchodník totiž nemusí na své internetové stránky implementovat každou z platebních metod zvlášť, nýbrž stačí, když zavede vhodnou platební bránu, která všechny potřebné elektronické metody sdružuje. Další výhodou je také rychlost. Příjemce je totiž o provedení transakce informován neprodleně. To umožňuje okamžitou realizaci objednávky bez čekání do druhého dne, jako tomu je například u klasických bankovních převodů.

Za zprostředkování příjemce platby platí platebnímu agregátoru předem sjednanou pevnou částku nebo určitý podíl z ceny objednávky. Některé brány neposkytují jednotný ceník. Poplatky jsou v takovém případě vypočítávány individuálně na míru danému internetovému obchodu. V některých případech je také nutné počítat s náklady na implementaci, na správu brány a na vyúčtování. (EasyShop, 2015)

Mezi nejrozšířenější zástupce platebních bran na území České republiky se řadí například ComGate, GoPay, Pays, PayU, ThePay či Wplatba. Tyto platební systémy jsou podrobněji popsány v následující praktické kapitole.

4 Situace na trhu

V této kapitole jsou prakticky popsány vybrané moderní elektronické platební metody. Jedná se o výběr nejfrekventovanějších nástrojů na českém trhu, které mimo jiné mohou sloužit ke zprostředkování plateb v internetových obchodech. Konkrétně je kapitola věnována elektronickým peněženkám PayPal, GoPay a platebním branám ComGate, GoPay, Pays, PayU, ThePay a wPlatba. U každého nástroje je všeobecný popis, dále je stručně popsána registrace či implementace, následuje výčet podporovaných platebních metod a cena služby. V poslední části této kapitoly je komparace výše zmíněných poskytovatelů z hlediska ceny pro provozovatele obchodu, podporovaných platebních metod a integrace EET.

4.1 PayPal

Obrázek 1 - logo PayPal

Zdroj: AUTOR NEUVEDEN [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <https://dotekomanie.cz/wp-content/uploads/2016/12/PayPal-640x320x.png>

PayPal je celosvětově nejrozšířenějším platebním systémem a průkopníkem elektronických plateb. Pracuje na bázi elektronické peněženky, viz podkapitola 3.6.1 Základní pojmy a subjekty na trhu.

Počátky tohoto systému sahají již do roku 1998, kdy byla v USA založena společnost s názvem Field Link (později Infinity) věnující se vývoji bezpečnostního software pro kapesní zařízení. V následujícím roce společnost spustila službu PayPal zajišťující elektronický transfer peněz skrze mobilní zařízení. Posléze proběhlo propojení s online bankovní korporací X.com a její pozdější přejmenování na PayPal Holdings, Inc. Dalším významným mezníkem v historii bylo odkoupení PayPalu společností Ebay v roce 2002 za 1,5 miliardy dolarů a následná implementace této platební metody na portálu Ebay. V roce 2006 PayPal začal rovněž podporovat českou měnu, čímž rozšířil zájem o tuto platební metodu i mezi českými obchodníky. (Funding Universe, nedatováno)

V současné době PayPal eviduje kolem 200 milionů aktivních uživatelů a v roce 2016 společnost tržila zisk 10,84 miliard dolarů z provedených transakcí o celkovém objemu 354 miliard dolarů. (PayPal, nedatováno)

PayPal bohužel zatím nepodporuje EET, avšak je tu jedna malá výjimka týkající se konkrétního typu platby přes tuto peněženku. *„U PayPalu záleží, jakým způsobem zákazník platí. Představme si, že na něm má svůj účet a nabité peníze. Z tohoto účtu pak přes PayPal pošle peníze na PayPal účet e-shopu. V tomto případě platba do EET nespadá. Něco jiného jsou případy, kdy plátce PayPal účet nemá. Příjemce ho (například z košíku v e-shopu) přesměruje na platební bránu PayPal, kde platbu provede prostřednictvím svojí platební karty. Příkaz dává plátce prostřednictvím příjemce a tato tržba evidovaná být musí.“* (EET Money, 2017)

Registrace / implementace

Registrace je velice jednoduchá. Je nutné otevřít webový prohlížeč a najet na adresu www.paypal.com. Tato stránka však bohužel stále nedisponuje českým jazykovým prostředím, tudíž je potřebná alespoň okrajová znalost angličtiny. Na hlavní stránce je potřeba kliknout na tlačítko Sign Up. Na následující stránce uživatel vybírá, zdali chce založit Personal Account nebo Business Account. Osobní účet slouží k online nakupování, posílání a přijímání plateb skrze síť PayPal. Podnikatelský účet slouží k obchodování na internetu. Tento typ účtu totiž podporuje mimo jiné přijímání plateb z kreditních či debetních karet a platby z bankovních převodů. Business account také podporuje vytváření faktur a další vymoženosti. Po výběru typu účtu je uživatel přesměrován k dalšímu kroku, kde je nutné vyplnit registrační formulář. Konkrétně se jedná o výběr země, o e-mailovou adresu, která slouží jako přihlašovací jméno, a o bezpečnostní heslo. Na další stránce uživatel zadává své jméno, adresu, bydliště a telefonní číslo. Po potvrzení formuláře na e-mail dorazí zpráva, ve které se nachází odkaz. Po kliknutí na daný odkaz je e-mailová adresa potvrzena a účet je aktivován. Uživatel se může nyní přihlásit. Po přihlášení je nutné nabít peněženku prostřednictvím převodu peněz z bankovního účtu, či zvolit přímé propojení s kreditní kartou, které je běžnější. Při přímém propojení s kreditní kartou z ní uživatel opíše potřebné údaje

a PayPal z ní posléze odečte 50 Kč pro ověření uvedených údajů. Následně je potřeba s pomocí čtyřmístného kódu ověřit, jestli je účet skutečně správný. Pokud jsou tyto transakce provedeny bez problémů, PayPal uživateli vrátí 50 Kč do stavu jeho peněženky. (PayPal - Home, nedatováno)

Ohledně implementace na web obchodníka PayPal nabízí celkem dvě metody. Jedná se tedy o integraci pomocí jazyka HTML a API. HTML forma integrace nabízí rychlé a snadné řešení pro příjem plateb z platebních karet a PayPal účtů z kteréhokoliv zařízení. Na stránkách PayPal si obchodník navolí požadované tlačítko, následně zkopíruje vygenerovaný HTML kód a vloží ho na svůj web. Platební tlačítko je možné použít k jednotlivým položkám či k celému nákupnímu košíku. Druhou metodou je API Express Checkout, která je vhodná pro obchodníky, kteří již poskytují platbu platební kartou a chtějí pouze přidat i možnost platby z PayPal peněženky. Zde je však integrace již o něco složitější. (PayPal – Accept payments online, nedatováno)

Platební metody

- nabití peněženky bankovním převodem,
- propojení s platební kartou,
- přesun peněz z peněženky na bankovní účet,
- platba / příjem peněz u internetových obchodníků,
- přesun peněz z peněženky na peněženku.

Elektronickou peněženku PayPal je možno nabít peněžními prostředky prostřednictvím bankovního převodu, nebo je možné účet přímo spojit s platební kartou. Při takovém způsobu je posléze strhávána částka přímo z karty. V opačném případě je možné připsat peníze z peněženky na určitý bankovní účet. S touto peněženkou je možné platit v internetových obchodech, které tuto metodu podporují. Také je možnost posílání peněz z jednoho PayPal účtu na druhý PayPal účet. K provedení takové

transakce je nutné se přihlásit do peněženky a odeslat příslušnou částku na účet peněženky příjemce, který je spojen s určitou e-mailovou adresou.

Cena

Vedení PayPal účtu i odesílání plateb je zdarma, platí se pouze za platby přijaté. Základní cena za transakci činí 3,4 % z celkové částky plus 10 Kč k tomu. Při zvyšující se částce přijatých plateb za měsíc se postupně poplatek snižuje, viz následující tabulka.

Tabulka 1 - transakční náklady PayPal

Purchase payments received (monthly)	Fee per transaction
0.00 CZK - 70,000.00 CZK	3.4% + 10.00 CZK
70,000.01 CZK - 280,000.00 CZK	2.9% + 10.00 CZK
280,000.01 CZK - 1,500,000.00 CZK	2.7% + 10.00 CZK
1,500,000.01 CZK - 3,000,000.00 CZK	2.4% + 10.00 CZK
> 3,000,000.00 CZK	1.9% + 10.00 CZK

Zdroj: PayPal [online]. [cit. 2017-03-24]. Dostupné z: https://www.paypal.com/cz/cgi-bin/webscr?cmd=_display-receiving-fees-outside&countries=

Převod peněžních prostředků z PayPal peněženky je rovněž zdarma. V případě neúspěšného převodu a vracení peněz zpět je účtován poplatek 200 Kč.

4.2 Gopay

Obrázek 2 - logo GoPay

Zdroj: AUTOR NEUVEDEN [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://blog.gopay.com/wp-content/uploads/2015/09/GoPay-logo.png>

GoPay je česká platební brána a rovněž elektronická peněženka (podkapitola 3.6.1). Počátky společnosti sahají do roku 2007, kdy online platby teprve začínaly a jedinou alternativou k dobírce byly bankovní převody vyžadující zdlouhavé opisování platebních údajů. Tehdy společnost získala povolení k činnosti vydavatele elektronických peněz malého rozsahu. Následující rok již GoPay vstoupilo na pole online plateb se svojí elektronickou peněženkou a v roce 2010 společnost spustila první

generaci platební brány s platebními metodami třetích stran. Pro obchodníky v České republice je další významný krok uskutečněn v roce 2017, kdy je umožněno posílání plateb do elektronické evidence tržeb. GoPay je použit například v internetovém obchodu www.footshop.cz. (GoPay - O nás, nedatováno)

V současné době platební bránu GoPay využívá více než sedm tisíc obchodníků a každý den skrze tuto bránu platí desetitisíce nakupujících z celé Evropy. Bránu nyní mohou využít obchodníci z Česka, Slovenska, Maďarska a Polska. Mezi přijímané měny se řadí české koruny, dolary, eura, libry, maďarské forinty a polské zloté. GoPay podporuje více jazykových lokalizací, konkrétně CZ, SK, EN, DE, RU, FR, PL a HU. (GoPay – Co brána umí, nedatováno)

Registrace / implementace

Jak již bylo zmíněno, společnost GoPay provozuje jak elektronickou peněženku, tak platební bránu. V případě elektronické peněženky se uvádí pojem GoPay osobní účet a v případě platební brány je uveden termín GoPay obchodní účet.

Založení osobního účtu je velice jednoduché. Do internetového prohlížeče je nutné zadat adresu www.gopay.cz, kde následně zájemce klikne na tlačítko „mám zájem“. Na následující stránce z nabídky vybere GoPay osobní účet a vyplní registrační formulář. Do formuláře se zadává e-mailová adresa, telefonní číslo a bezpečnostní heslo. Následně je nutné potvrzení smluvních podmínek a aktivování účtu pomocí kódu zasláného na uvedenou e-mailovou adresu a telefonní číslo.

V případě zakládání obchodního účtu je nutné rovněž kliknout na tlačítko „mám zájem“ a posléze vybrat možnost GoPay obchodní účet. Obchodník zde vyplňuje své jméno, příjmení, telefonní číslo a e-mailovou adresu. Také je potřebné vyplnit základní informace o společnosti včetně URL webu, druhu prodávaného zboží, předpokládaného objemu přijetí finančních prostředků a uvedení měn, které chce obchodník přijímat. Na základě těchto kritérií je do třech dnů vypracována nabídka na míru. Integrace se provádí prostřednictvím API a je k ní dostupná podrobná online příručka. K provedení integrace je však nutná patřičná znalost v daném oboru.

V následujícím kroku společnost GoPay v testovacím prostředí zkontroluje, zdali je vše v pořádku a posléze je brána spuštěna a je připravena k použití. Zákazník e-shopu platící pomocí této brány žádnou registraci nepotřebuje.

Platební metody

GoPay elektronická peněženka nabízí následující transakce:

- dobití peněženky či příjem peněžních prostředků bankovním převodem, platební metodou Premium SMS, GoKupon a SuperCash,
- platby mezi GoPay osobními účty,
- platba u internetových obchodníků,
- odeslání peněz z peněženky na bankovní účet.

GoPay platební brána umožňuje platby s použitím následujících instrumentů:

- platební karty,
- online platební tlačítka řady bank,
- bankovní převody,
- mobilní platby (PremiumSMS, M-platba),
- elektronické peněženky (PayPal, GoPay, Bitcoin),
- kuponové platby (Paysafecard, SuperCash),
- platby v Bitcoinech.

Cena

V následující tabulce jsou vyobrazeny aktuální ceny správy a plateb u elektronické peněženky GoPay.

Tabulka 2 - aktuální sazebník poplatků GoPay osobního účtu

Správa	Poplatek
Založení GoPay účtu	Zdarma
Vedení GoPay účtu	Zdarma
Zrušení GoPay účtu	Zdarma

Odchozí platby	Poplatek
Platby na GoPay účet	Zdarma
Platba na tuzemský bankovní účet / platba SEPA	10 CZK (1,65 PLN ; 120 HUF) / 0,50 EUR
Platba mimo režim SEPA	190 CZK / 7 EUR (8 USD / 5,5 GBP / 31 PLN / 2200 HUF)

Příchozí platby	Poplatek
Tuzemský bankovní převod / platba SEPA / platba z GoPay účtu	Zdarma
Platba mimo režim SEPA	190 CZK / 7 EUR (8 USD / 5,5 GBP / 31 PLN / 2200 HUF)
Platba kartou, online bankovním převodem	3 % + 3 CZK / 0,11 EUR (0,13 USD / 0,09 GBP / 0,50 PLN / 35 HUF) ¹⁾
superCASH (pouze CR)	3 %
SMS platba	50 %

Zdroj: GoPay [online]. [cit. 2017-06-08]. Dostupné z: <https://help.gopay.com/cs/tema/podminky-a-ceny/aktualni-podminky/aktualni-sazebnik-poplatku-gopay-uctu-ucinnost-od-9-6-2016?pure=>

U obchodního účtu neboli platební brány se ceny liší především dle měsíčního obratu. V případě obratu do 15 000 Kč je obchodníkovi účtován poplatek za transakci 2,2 % + 3 Kč, vedení brány stojí 190 Kč na měsíc a za vyúčtování a bankovní převod je účtována částka 10 Kč. Při obratu nad 15 000 Kč se poplatek za transakci pohybuje v rozmezí 0,9 až 2,2 % + 3 Kč, vedení brány je zdarma a vyúčtování (převod peněz na bankovní účet obchodníka) stojí 10 Kč. Toto rozmezí poplatků závisí na měsíčním obratu. Pro e-shop s obratem 100 000 Kč měsíčně bude transakce stát 1,9 % + 3 Kč. U vyšších obrátů jsou všechny poplatky stanoveny na míru. Brána neúčtuje žádný zřizovací poplatek.

4.3 ComGate

Obrázek 3 - logo ComGate

Zdroj: AUTOR NEUVEDEN [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <https://www.comgate.cz/files/138-cg-logo.jpg>

ComGate je česká platební brána, která nabízí své služby i na Slovensku. Na trhu se pohybuje již 15 let a v současné době nabízí podporu online platebních tlačítek, platby platebními kartami a mobilní platby. Brána procesuje transakce v CZK, EUR a dalších měnách. Samozřejmostí je také EET řešení pro e-shop zdarma. Společnost zaměstnává více než 400 zaměstnanců v pěti produktových jednotkách: Marketing, Call centrum, Direct Sales, Logistika a Platební řešení. Bránu ComGate využívá přes 700 obchodníků a celkový objem transakcí přes tuto bránu převyšuje hranici 500 milionů Kč ročně. Platební bránu ComGate využívá například e-shop www.mironet.cz. (Comgate – Platební brána, nedatováno)

Kromě platební brány společnost ComGate a.s. nabízí také služby skladování a fulfillment pro e-shopy a výrobu. Tímto způsobem může být tedy zajištěno skladování, logistika a expedice zboží z e-shopu. Obchodník si může vybrat mezi skladováním v Praze, Bratislavě nebo Opočínku u Pardubic. Účtován je pronájem skladu, dále pak 58 Kč za doručení zásilky a 29 Kč za kompletaci a balení. Tato cena platí při objemu 300 a více doručených zásilek měsíčně. (ComGate – Logistika, nedatováno)

Registrace / implementace

Běžný zákazník platící skrze bránu ComGate samozřejmě žádnou registraci řešit nemusí. Obchodník však musí bránu implementovat na svůj web, jak je tomu i v ostatních případech. V prvním kroku je třeba navštívit stránky www.comgate.cz, kde po otevření menu „Platební brána“ obchodník klikne na tlačítko „Získat nabídku“. Zobrazí se jednoduchý formulář s políčky jméno a příjmení, telefon a text. Po vyplnění formuláře je dotyčný kontaktován call centrem ComGate. Při tomto hovoru jsou

vyjednávány detaily případné spolupráce včetně stanovení cen. V případě zájmu je zaslána k podpisu smluvní dokumentace. Posléze klient obdrží od zákaznického servisu přístupy do klientského portálu, kde se nachází technická specifikace platební brány a je zde možnost editovat některé parametry propojení. K dispozici je také podrobný návod pro implementaci. Bránu je možné implementovat v protokolech SOAP či HTTPS Post. Po správném provedení implementace klient zažádá zákaznický servis o spuštění ostrého provozu. (ComGate – Informační brožura, nedatováno)

Platební metody

- platební karty,
- online platební tlačítka řady bank,
- mobilní platby (PremiumSMS).

ComGate umožňuje platbu prostřednictvím kreditních a debetních karet, obsahuje online platební tlačítka celé řady bankovních institucí a dále podporuje mobilní platby Premium SMS a M-platba.

Cena

Je zde stanovena jednotná cena za příchozí platby ve výši 0,99 % a měsíční poplatek činí 149 Kč. Při vysokých obratech je možnost odstranění měsíčního poplatku. Zřizovací poplatek činí 2 490 Kč. Připsání peněžních prostředků na bankovní účet a zřizovací náklady jsou zdarma.

4.4 Pays

Obrázek 4 - logo Pays

Zdroj: AUTOR NEUVEDEN [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <https://www.pays.cz/images/logo.png>

Česká platební brána Pays vedená společností Pays s. r. o. vznikla v roce 2015 a je držitelem registrace České národní banky jako poskytovatel platebních služeb malého rozsahu. Pojem malý rozsah je v této souvislosti chápán jako měsíční průměrný objem transakcí do 3 milionů euro. Tato platební brána nabízí jednoduché řešení implementace a podporuje základní platební metody. Zajímavostí této brány je možnost volby varianty, kdy poplatky za transakce hradí nakupující a ne obchodník. Platební systém Pays je použit například na stránkách www.bernard.cz. (Pays – O společnosti, nedatováno)

Samozřejmostí je také plná podpora EET. Obchodník si sám zvolí, zdali bude své tržby provedené skrze bránu registrovat v systému elektronické evidence tržeb sám (pomocí účetního software či e-shopu), nebo jestli má registraci automaticky provést brána Pays. Brána také umí automaticky odesílat doklady splňující platné předpisy zákazníkům, kteří obchodníkovi zaplatili. (Pays – Pro obchodníky, nedatováno)

Registrace / implementace

Pro provedení registrace musí obchodník navštívit web www.pays.cz, kde klikne na tlačítko registrace. Zobrazí se formulář s políčky jméno, příjmení, společnost, e-mail, telefon. Obratem je obchodník kontaktován a jsou mu poslány instrukce a elektronická smlouva. Implementaci lze provést různými způsoby. Nejjednodušším řešením je nasazení platebního tlačítka u konkrétního produktu. V takovém případě stačí vygenerovat HTML kód a umístit jej na web. V případě integrace do systému e-shopu je již postup poněkud náročnější, avšak Pays k němu poskytuje podrobnou dokumentaci. Pokud je brána integrována do systému e-shopu, zákazníci obchodu si mohou vybírat mezi různými platebními metodami.

Platební metody

- platební karty,
- mobilní platby (QR platba, M-platba),
- elektronické peněženky (PayPal),
- platby v hotovosti.

Pays nabízí výše uvedené základní platební metody. Novinkou jsou zde platby v hotovosti, které se mohou hodit pro napojení na server EET při venkovním prodeji nebo kdekoliv mimo e-shop. Při platbě v hotovosti pak zákazníci automaticky obdrží doklad splňující platné předpisy e-mailem a SMS zprávou. (Pays – Pro obchodníky, nedatováno)

Cena

Pays má různé sazby dle použité platební metody. Za platbu kartou je účtováno 2,5 % z částky (1,9 % při měsíčním obratu nad 50 000 Kč) + 3 Kč za transakci, PayPal stojí 4 % + 15 Kč, QR platba 1,5 % + 3 Kč, M-platba 12 % + 3 Kč a hotovost 0 % + 0,1 Kč. Při převodu peněz na bankovní účet se hradí poplatek ve výši 39 Kč. Zřízení i správa je zdarma. (Pays – Home, nedatováno)

4.5 PayU

Obrázek 5 - logo PayU

Zdroj: AUTOR NEUVEDEN [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z:
https://www.payu.pl/sites/payupoland/files/logo_0.png

PayU je poskytovatel platební brány, která slouží ke zprostředkování plateb v internetových obchodech. Jedná se o divizi elektronických plateb spadající pod společnost Naspers Ltd. Tato mateční společnost byla založena již v roce 1915 a působí

především v oblasti internetových služeb, placené televize a v tištěných médiích. Platební brána je dostupná v celkovém množství šestnácti zemí a její potencionální spotřebitelská základna nabírá hodnotu kolem 2,2 miliardy lidí. (PayU – o PayU, nedatováno)

Na českém trhu je PayU v provozu pod společností PayU Czech Republic, s. r. o., která byla založena v roce 2005 a řadí se mezi nejrychleji rostoucí platební systémy na tomto území. Brána je implementována například na populárních webech Aukro.cz a Heureka.cz. Brána zatím bohužel nepodporuje EET. (PayU – O PayU, nedatováno)

Registrace / implementace

Z hlediska běžných zákazníků, kteří platí v daném internetovém obchodu skrze platební bránu PayU, není vyžadována žádná registrace. Stejně je tomu tak i u ostatních platebních bran. Zákazník obchodu pouze zvolí bránu PayU a následně si vybere jednu z poskytovaných platebních metod, která mu v dané chvíli vyhovuje.

Obchodníci, kteří chtějí bránu použít na svém webu, musí nejprve navštívit stránku <http://registrace.payu.cz/?p=6> , kde vyplní registrační formulář. Do formuláře se zadává identifikační číslo firmy, jméno kontaktní osoby, e-mail, obor podnikání, doména, délka fungování e-shopu a měsíční obrat. Následně je obchodníkovi zaslána smlouva a smluvní podmínky k podpisu. Po tomto kroku je nutné bránu implementovat na web. K dispozici je podrobná online dokumentace. Po provedení implementace je spuštěno testovací prostředí a aktivace jednotlivých platebních metod dle smlouvy. Když je vše v pořádku, spouští se ostrý provoz. Brána také podporuje customizaci vzhledu dle přání obchodníka. (PayU – Implementační manuál, nedatováno)

Platební metody

- online platební tlačítka řady bank,
- platba kartou,
- bankovní převod nebo poštovní poukázka.

Tato platební brána poskytuje tři základní platební metody. Při platbě online platebním tlačítkem je zákazník přesměrován do internetového bankovníctví své banky, kde je předvyplněný platební příkaz, který stačí zkontrolovat a potvrdit. Při platbě kartou je zákazník přesměrován na formulář pro zadání údajů platební karty. Uživatel zadá CVC2 kód, datum expirace a číslo karty. Při zvolení bankovního převodu nebo poštovní poukázky jsou vygenerovány potřebné údaje, které posléze uživatel musí ručně přepisovat do internetového bankovníctví nebo na poštovní poukázku.

Cena

PayU nezveřejňuje ceny pro veřejnost a nabídky jsou stanoveny na míru. Při dotazu ohledně nákladů spojených s provozem brány u internetového obchodu s elektronikou, který dosahuje měsíční příjem plateb 100 000 Kč, byly autorovi práce sděleny poplatky za transakci ve výši 1,9 % + 2 Kč, měsíční poplatek za správu 499 Kč a zřizovací poplatek 1 499 Kč. Vyúčtování je zdarma.

4.6 ThePay

Obrázek 6 - logo ThePay

Zdroj: AUTOR NEUVEDEN [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: <http://www.mit-consulting.cz/wp-content/uploads/thepay-logo-final.png>

Společnost ThePay.cz s. r. o., provozující stejnojmennou platební bránu, byla založena v roce 2011. Své sídlo má v Jihlavě a disponuje splaceným základním kapitálem ve výši 8,1 milionu Kč. (ThePay – Kontakt, nedatováno)

ThePay se zaměřuje především na české e-shopy a sdružuje nejoblíbenější platební metody na trhu. Aktuálně je brána implementována na cca 400 webech. Jedním takovým webem je například www.lekarna-bella.cz. ThePay má spuštěn testovací obchod na adrese www.thepay.cz/test-shop/, kde si může potenciální zájemce vyzkoušet, jak platba skrze bránu probíhá. (ThePay – Reference, nedatováno)

Brána také podporuje elektronickou evidenci tržeb. Informace o každé platbě skrze ThePay je v příslušném formátu automaticky odeslána na finanční správu, kde je k transakci přidělen fiskální identifikační kód, který je společně s účtenkou odeslán zákazníkovi i obchodníkovi. V ThePay účtu je zpřístupněna historie o všech kódech. V případě storna či vrácení platby je reportována tržba se zápornou hodnotou. Napojení na EET skrze ThePay je zcela zdarma. (ThePay – EET nechte na nás, nedatováno)

Registrace / implementace

Pro zavedení brány na web obchodníka je v prvním kroku nutné provést rychlou registraci na www.thepay.cz. Registrace je vedena formou formuláře, kam se uvádí základní informace o společnosti, web, měsíční obrat a kontaktní údaje. Obratem je zaslána cenová kalkulace a smlouva. Tu je v případě zájmu třeba podepsat a odeslat zpět. V dalším kroku je potřebné provést samotnou implementaci na web. Balíček je v jazyce PHP a zkušenému programátorovi implementace zabere cca 2 hodiny. K dispozici je také podrobná dokumentace, klientská podpora i programátoři z ThePay. Po obdržení přihlašovacích údajů je možné začít přijímat platby. (ThePay – Jaký je postup při zapojení platební brány?, nedatováno)

Platební metody

ThePay platební brána umožňuje platby s použitím následujících instrumentů:

- platební karty,
- online platební tlačítka řady bank,
- bankovní převody,
- mobilní platby (QR platby),
- kuponové platby (SuperCash).

Cena

ThePay neuvádí ceny veřejně, jelikož jsou stanoveny na míru především dle měsíčního obratu a dle rizikovosti prodávaného sortimentu zboží a služeb. Při dotazu ohledně nákladů spojených s provozem brány u internetového obchodu s elektronikou, který dosahuje měsíční příjem plateb 100 000 Kč, byly autorovi práce sděleny poplatky za transakci ve výši 0,99 % + 2 Kč. Poplatky za zřízení, správu brány a vyúčtování zavedeny nejsou.

4.7 wPlatba

Obrázek 7 - logo Wplatba

Zdroj: AUTOR NEUVEDEN [online]. [cit. 2017-03-10]. Dostupné z: https://prestashop-plus.eu/651-large_default/wplatba.jpg

WPlatba je vedena pod společností MobilBonus s. r. o., která působí na českém trhu již od roku 2004 a patří mezi zakládající členy Asociace poskytovatelů prémiových SMS služeb. Společnost je také vedena u ČNB jako instituce poskytující platební služby malého rozsahu a je registrována na úřadě pro ochranu osobních údajů. V současnosti je předním poskytovatelem platebních metod sjednocených do platební brány s názvem wPlatba umožňující komfortní okamžité placení za elektronické i fyzické zboží a služby. Brána působí na území České a Slovenské republiky a akceptuje platby v USD, EUR a CZK bez dodatečné měnové konverze. Při platbě v EUR jsou provedené platby rovněž vypláceny ve stejné měně na EUR bankovní účet. Brána je použita například na webu www.ebux.cz. Platební bránu je možné zobrazovat v devíti světových jazycích, použité jazykové prostředí si volí sám obchodník. K dispozici je také testovací prostředí a z brány je možnost exportu dat ve formátu CSV do účetního programu. Zatím není zavedena podpora EET. (wPlatba, nedatováno)

Registrace / implementace

Pro úspěšnou implementaci na web obchodníka je třeba projít třemi kroky. V první řadě je nutné provést registraci na stránkách www.wplatba.cz, kam do příslušného formuláře obchodník zadává kontaktní údaje, informace o společnosti, měsíční obrat a zaměření e-shopu. Na základě uvedených informací je připravena cenová nabídka na míru. Po odsouhlasení nabídky a obchodních podmínek obchodník obdrží smlouvu. Po jejím podpisu klient obdrží přístupové údaje do platebního systému wPlatba a administračního rozhraní pro partnery. Následuje samotná implementace, kterou si klient provádí sám na základě podrobné technické dokumentace. Pro zkušeného programátora je celá záležitost otázkou přibližně dvou dnů i s otestováním systému. V případě problému je zde možnost kontaktovat technickou podporu wPlatba. Po správné implementaci může být spuštěn ostrý provoz. (wPlatba, nedatováno)

Platební metody

Platební brána wPlatba umožňuje platby s použitím následujících instrumentů:

- platební karty,
- bankovní převody,
- mobilní platby (PremiumSMS, M-platba).

Obchodník má možnost využít pouze platební metody, které chce. Brána nabízí také zvláštní službu pod názvem Comfortpay, kdy dochází k bezpečnému uložení údajů platební karty a v důsledku toho při dalších nákupech ze stejného zařízení uživatel nemusí údaje vypisovat znovu.

Cena

Cenovou nabídku tvoří wPlatba vždy individuálně na základě obrátů společnosti, sortimentu zboží, průměrné výšky transakce a potencionálu projektu. Provize jsou strhávány po provedení vyúčtování a obchodník každý měsíc obdrží fakturu, kde jsou shrnuty celkové poplatky. Při dotazu ohledně nákladů spojených s provozem brány

u internetového obchodu s elektronikou, který dosahuje měsíční příjem plateb 100 000 Kč, byly autorovi práce sděleny poplatky za transakci ve výši 2,3 % při platbě kartou, 1,5 % + 1,5 Kč za bankovní převod, 1,5 % + 3 Kč za QR platbu a 10 % + 3 Kč za M-platbu. Poplatky za zřízení, správu brány a vyúčtování zavedeny nejsou.

4.8 Komparace alternativ

Tato podkapitola je věnována komparaci poskytovatelů elektronických platebních metod z hlediska obchodníka. Jsou zde mezi sebou porovnány platební brány ComGate, GoPay, Pays, PayU, ThePay, wPlatba a elektronická peněženka PayPal z hlediska ceny, podporovaných platebních metod a integrace EET. Tito poskytovatelé patří na území České republiky k těm nejpoužívanějším. Samotný výběr nevhodnější alternativy se nachází v kapitole Shrnutí výsledků.

Prostředím pro uplatnění této služby je český internetový obchod s elektronikou, který je veden jako společnost s ručením omezeným. Pro správné stanovení ceny platebních služeb od daného poskytovatele je nutné určit také průměrný měsíční obrat plateb skrze bránu či elektronickou peněženku, dále pak předpokládaný počet transakcí a frekvencovanost vyúčtování. Měsíční obrat byl tedy stanoven na 100 000 Kč a bude ho dosahováno prostřednictvím 100 transakcí o hodnotě 1 000 Kč. Průměrná hodnota e-commerce objednávky za rok 2016 činila 1 432 Kč, zde však byla zvolena hodnota nižší z důvodu kompenzace odchylky průměru od mediánu. (Shoptet.cz, nedatováno) Vyúčtování proběhne vždy jednou za měsíc a provize hradí obchodník. U platební brány Pays a wPlatba jsou provize účtovány v jiných sazbách pro danou platební metodu. Pro správný výpočet je tedy stanoven předpoklad, že při použití brány Pays bude 80 % plateb hrazeno kartou, 10 % zaujímá PayPal, 5 % QR platby a 5 % M-platby. U wPlatby je stanoven předpoklad 80 % plateb kartou, 10 % bankovních převodů, 5 % QR plateb a 5 % M-plateb. Struktura využití platebních metod byla konzultována s majiteli internetových obchodů obdobného rázu.

Tabulka 3 - komparace platebních agregátorů

	Paypal	GoPay	ComGate	Pays	PayU	ThePay	wPlatba
cena na rok v Kč	46 800	26 520	16 158	36 648	32 687	14 280	31 320
platební karty	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
online tlačítka	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗
bankovní převody	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✓
mobilní platby	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓
elektronické peněženky	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗
kuponové platby	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗
kryptoměny	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗
platby v hotovosti	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗
podpora EET	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗

Zdroj: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ.

5 Shrnutí výsledků

Prvním popisovaným platebním systémem byl PayPal, který spadá do elektronických peněženek. Tento systém bezesporu patří mezi nejvyužívanější platební nástroje v celosvětovém měřítku. V současné době PayPal eviduje kolem 200 milionů aktivních uživatelů a v roce 2016 společnost tržila zisk 10,84 miliard dolarů z provedených transakcí o celkovém objemu 354 miliard dolarů. Výhodou je možnost přímého propojení účtu peněženky s platební kartou. Mezi nevýhody patří nepodporovaná česká lokalizace, nemožnost propojení s EET a také poměrně vysoká cena, která je strhávána z přijatých peněžních prostředků.

Dalším popisovaným systémem byl český platební systém GoPay, který se řadí mezi platební brány. GoPay mimo jiné provozuje také vlastní elektronickou peněženku, která je při registraci popsána jako osobní účet. V současné době platební bránu využívá více než sedm tisíc obchodníků a každý den skrze ni platí desetitisíce nakupujících z celé Evropy. GoPay nabízí velké množství platebních metod a také podporuje přímou integraci s EET. V případě snížení ceny by se tato brána s největší pravděpodobností stala nejlepší alternativou.

Třetí popisovanou službou byla platební brána ComGate. Jedná se o ryze českou společnost, která má své místo na trhu již 15 let. Společnost zaměstnává více než 400 zaměstnanců a platební brána nabízí také služby skladování a fulfillment pro e-shopy a výrobu. Tímto způsobem může být tedy zajištěno skladování, logistika a expedice zboží z e-shopu. Výhodou brány je velmi nízká cena a podpora EET. ComGate by však měl zapracovat na podpoře většího množství platebních metod.

Čtvrtou vybranou službou byla platební brána Pays, vedená společností Pays s. r. o. Tato platební brána nabízí jednoduché řešení implementace a podporuje základní platební metody. Zajímavostí této brány je možnost volby varianty, kdy poplatky za transakce hradí nakupující a ne obchodník. Samozřejmostí je také plná podpora EET. Obchodník si sám zvolí, zdali bude své tržby provedené skrze bránu registrovat v systému elektronické evidence tržeb sám (pomocí účetního software či e-shopu),

nebo jestli má registraci automaticky provést brána Pays. Nevýhodou je zde však poměrně vysoká cena.

Pátým popisovaným platebním systémem byla brána PayU. Jedná se o divizi elektronických plateb spadající pod společnost Naspers Ltd. Tato mateční společnost byla založena již v roce 1915 a působí především v oblasti internetových služeb, placené televize a v tištěných médiích. Brána je dostupná v celkovém množství šestnácti zemí a její potencionální spotřebitelská základna nabírá hodnot kolem 2,2 miliardy lidí. Mezi nedostatky platební brány patří vysoká cena, malé množství dostupných platebních metod a chybí podpora EET.

Jako další byla vybrána platební brána ThePay. Společnost byla založena v roce 2011 a má sídlo v Jihlavě. ThePay se zaměřuje především na české e-shopy a sdružuje poměrně velké množství platebních metod na trhu. Aktuálně je brána implementována na cca 400 webech. Brána také podporuje elektronickou evidenci tržeb. Informace o každé platbě skrze ThePay je v příslušném formátu automaticky odeslána na finanční správu, kde je k transakci přidělen fiskální identifikační kód, který je společně s účtenkou odeslán zákazníkovi i obchodníkovi. Z porovnávaných systémů je ThePay nejlevnější, což je pro obchodníky velikou výhodou.

Poslední vybranou službou je platební brána wPlatba. Ta je vedena pod společností MobilBonus s. r. o., která působí na českém trhu již od roku 2004 a patří mezi zakládající členy Asociace poskytovatelů prémiových SMS služeb. Brána působí na území České a Slovenské republiky a akceptuje platby v USD, EUR a CZK bez dodatečné měnové konverze. WPlatba bohužel nepracuje s EET a také její cena není nikterak nízká.

Závěr praktické části práce je věnován komparaci poskytovatelů platebních služeb z hlediska obchodníka. Prostředím pro uplatnění je internetový obchod s elektronikou. Jeho měsíční obrat byl stanoven na 100 000 Kč a bylo ho dosahováno prostřednictvím 100 transakcí měsíčně.

Platební agregátory byly porovnány pomocí následujících kritérií:

- předpokládaná cena na 1 rok,
- podporované platební metody,
- podpora EET.

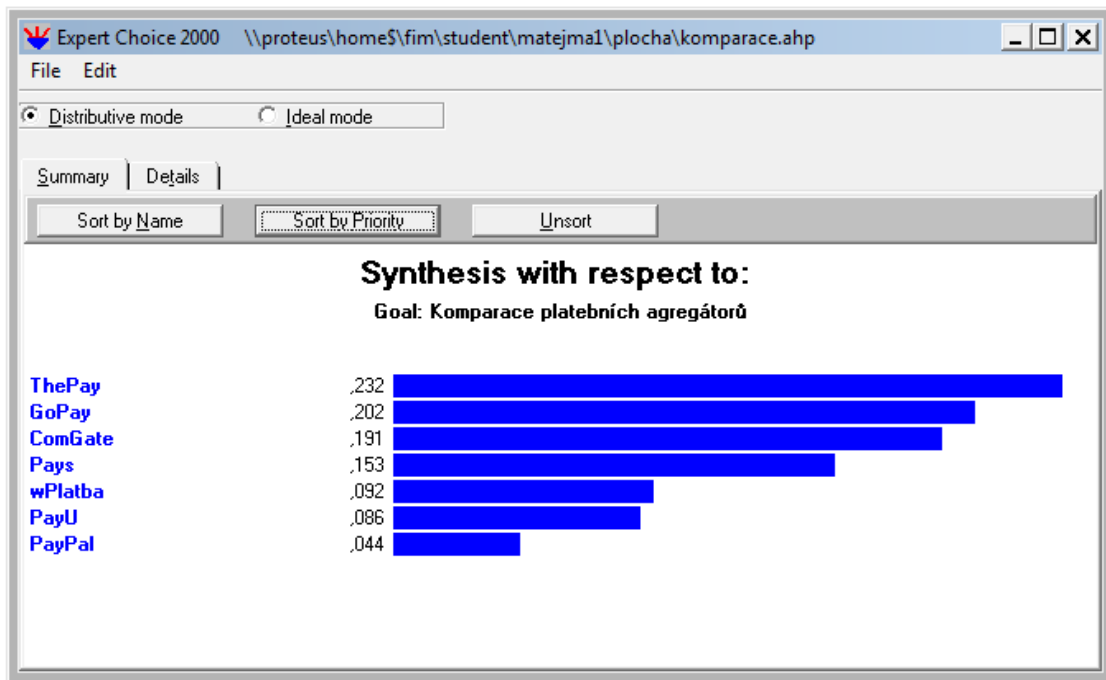
Předpokládaná cena na 1 rok byla vypočtena dle ovlivňujících aspektů a zahrnuje náklady za provedené transakce, poplatky za vedení brány, zřizovací náklady a poplatky za vyúčtování. Dalším kritériem jsou podporované platební metody. Zde platí vztah čím více, tím lépe. Zákazník internetového obchodu má možnost vybrat si platební metodu, která mu nejvíce vyhovuje. Posledním kritériem je podpora EET, jelikož od 1. 3. 2017 musí vést elektronickou evidenci tržeb segmenty maloobchod a velkoobchod, kam spadají i internetové obchody. Je zde možnost využití reportů a odesílání datových zpráv skrze účetní software, ale přímé napojení na platební agregátor je pravděpodobně jednodušší a rychlejší.

Jednotlivým kritériím byla přiřazena určitá váha. Nejdůležitějším kritériem je tedy cena. O něco menší váhu má kritérium platební metody a nejméně důležitým faktorem byla zvolena podpora EET.

Pro samotný výběr nejlepší alternativy byla tato data vložena do softwaru pro podporu rozhodování Expert Choice 2000 spolu s alternativami, které byly vůči sobě porovnávány pro každé z kritérií zvlášť. Výsledkem jsou následující grafy. První vyobrazuje syntézu výsledku a druhý citlivostní graf, který jasně ukazuje váhu jednotlivých kritérií, vhodnost služby vzhledem k jednotlivým kritériím a celkový výsledek.

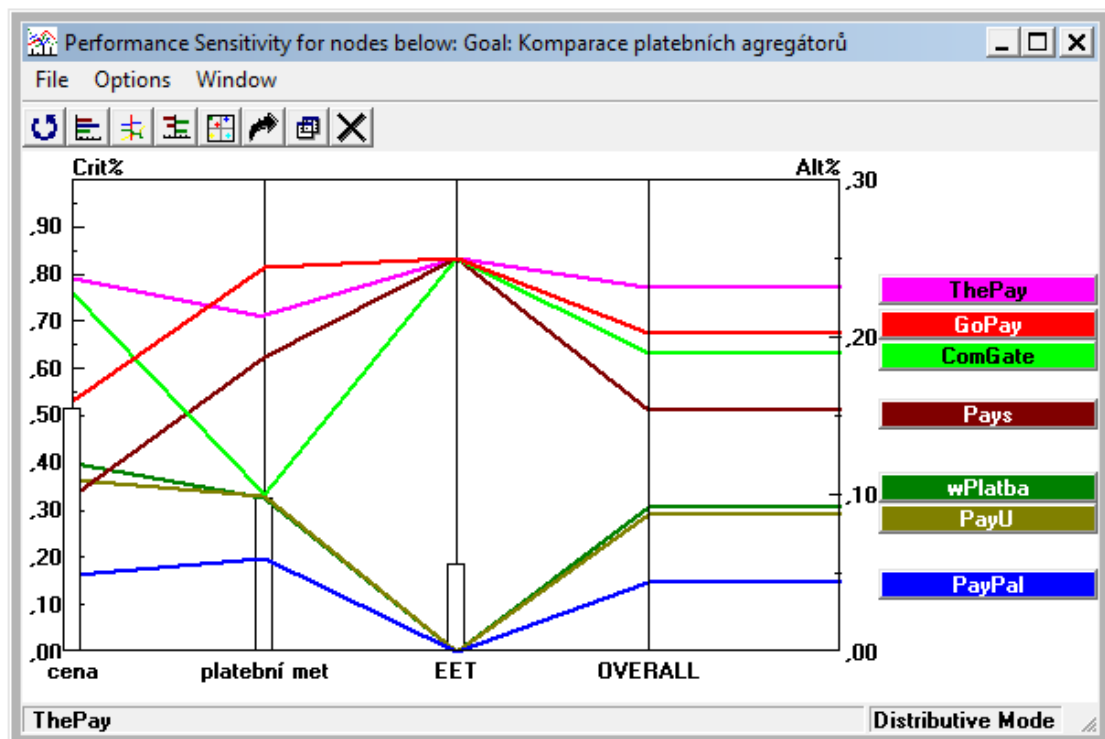

Obrázek 8 - syntéza výsledku

Zdroj: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ V PROGRAMU EXPERT CHOICE 2000.

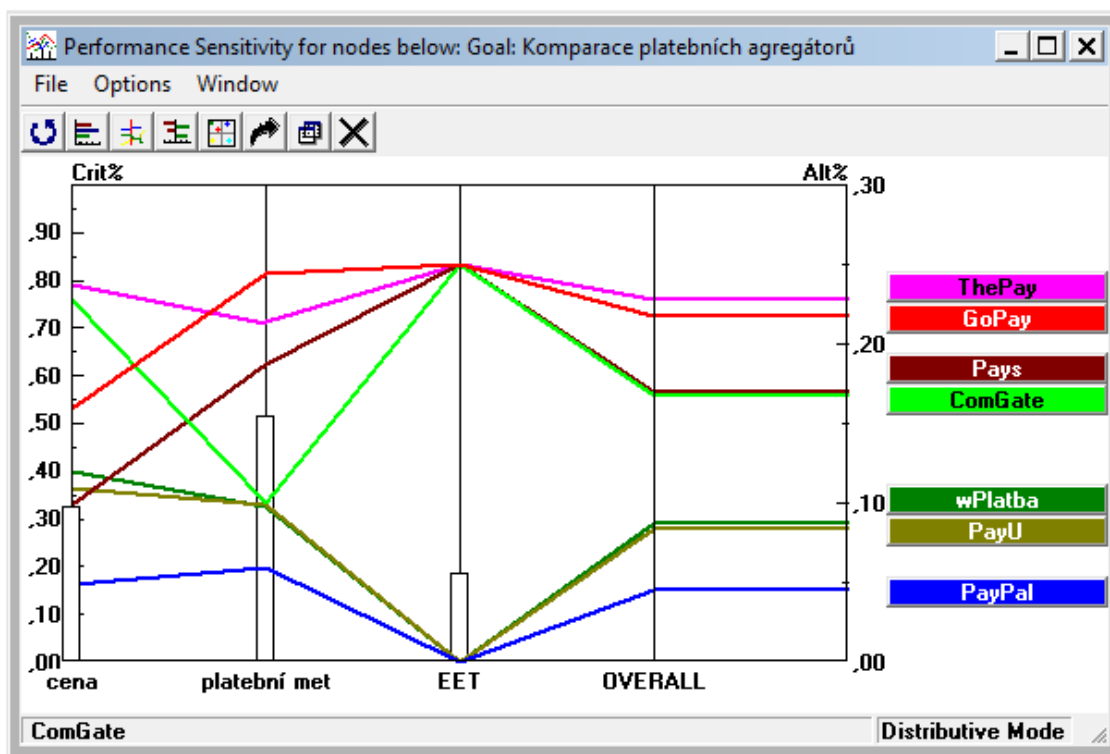
Obrázek 9 - citlivostní graf 1

Zdroj: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ V PROGRAMU EXPERT CHOICE 2000.

Na první pohled je možné vidět, že nejlépe z testu vychází platební brána ThePay, a to zejména díky velmi nízké ceně, kde navíc toto kritérium má největší váhu. Také poskytuje širokou škálu platebních metod a podporuje EET. Jako nejhorší alternativa se pro potřeby obchodníka jeví elektronická peněženka Paypal, která si účtuje velmi vysoké provize, nabízí pouze platby kartou či z PayPal účtů a nenabízí integraci EET. I kdybychom snížili hodnotu kritéria „cena“ na úroveň hodnoty kritéria „platební metody“, výsledek by byl pro nejlepší a nejhorší alternativu stále stejný, viz následující graf.

Obrázek 10 - citlivostní graf 2

Zdroj: VLASTNÍ ZPRACOVÁNÍ V PROGRAMU EXPERT CHOICE 2000.

Jak již bylo psáno, prostředím pro uplatnění je internetový obchod, který dosahuje obrátu 100 000 Kč. Zde je nutné zmínit fakt, že všichni poskytovatelé nabízejí množstevní slevy, které jsou přímo závislé na obrátu. Například GoPay uvádí rozmezí cen za transakci v rozmezí 0,9 % – 2,2 % vzhledem k obrátu, PayPal si účtuje 1,9 % – 3,4 %. V případě menšího, nebo naopak vyššího obrátu by se cena změnila u všech poskytovatelů podobnou měrou a výsledek komparace by byl tedy s velkou pravděpodobností podobný.

6 Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na oblast moderních elektronických platebních nástrojů na trhu v České republice. Klasická platba v hotovosti je již na ústupu, v dnešní době je totiž stále častěji upřednostňován bezhotovostní platební styk. Situace se ještě více vyhrotila s příchodem internetových obchodů, kde zákazníci ve většině případů využívají právě elektronické platební nástroje. Hlavním cílem práce bylo zpracování přehledu a komparace moderních elektronických platebních nástrojů.

V druhé kapitole byla s použitím odborné literatury popsána samotná problematika peněz. Byla zde přiblížena podstata peněz, dále byly definovány jejich funkce, naznačen evoluční vývoj již od barterového obchodu a nechyběla ani samostatná podkapitola věnující se elektronické formě peněz.

Třetí kapitola byla zaměřena, s využitím odborné literatury a internetových zdrojů, na platební styk. Nejprve byl platební styk charakterizován a byly sepsány různé způsoby jeho dělení. Další z podkapitol popisovala právní úpravu platebního styku na území České republiky, kde byla část udělena i elektronické evidenci tržeb. Následovala role ČNB a obchodních bank v oblasti plateb, hotovostní i bezhotovostní forma platebního styku a závěr kapitoly byl věnován základním pojmům a subjektům na trhu.

Čtvrtá kapitola byla čistě praktická. Nachází se v ní podrobná analýza platebních systémů, které je možno využít pro příjem plateb v internetových obchodech. Konkrétně byly přiblíženy platební brány GoPay, ComGate, Pays, PayU, ThePay, wPlatba a elektronická peněženka PayPal. Nedílnou součástí práce byla komparace poskytovatelů na základě ceny služeb, podporovaných platebních metod a integrace EET.

V páté kapitole byly shrnuty výsledky, získané při řešení praktické části bakalářské práce. Na trhu je celá řada poskytovatelů platebních agregátorů či elektronických peněženek a každý z nich představuje určité výhody i nevýhody pro daného obchodníka. Důležitou součástí kapitoly je samotný výběr nejvhodnější alternativy s pomocí softwaru pro podporu rozhodování Expert Choice 2000. Jako nejlepší varianta

pro e-shop s elektronikou, dosahujícího měsíčního obrátu 100 000 Kč, z testu vychází platební brána ThePay, a to zejména díky velmi nízké ceně. Také poskytuje širokou škálu platebních metod a podporuje EET. Jako nejhorší alternativa se pro potřeby obchodníka jeví elektronická peněženka Paypal, která si účtuje velmi vysoké provize, nabízí pouze platby kartou či z PayPal účtů a nenabízí integraci EET.

Seznam použité literatury

Tištěné zdroje

BENEŠ, V. 1993. *Bankovní a finanční slovník*. Praha: Svoboda ISBN 80-205-0357-9.

JÍLEK, J. 2013. *Finance v globální ekonomice*. Praha: Grada. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-3893-2.

JUŘÍK, P. 2003. *Encyklopedie platebních karet: historie, současnost a budoucnost peněz a platebních karet*. Praha: Grada. ISBN 80-247-0685-7.

KLUFA, F. 2013. *Elektronické platební prostředky: jak se vyhnout rizikům*. Praha: Sdružení českých spotřebitelů. Průvodce spotřebitele. ISBN 978-80-87719-07-7.

MÁČE, M. 2006. *Platební styk: klasický a elektronický*. Praha: Grada. Osobní a rodinné finance. ISBN 80-247-1725-5.

MARVANOVÁ, M. aj. 1998. *Platební styk*. 2. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Bankovní institut.

MEJSTŘÍK, M. aj. 2008. *Základní principy bankovníctví: Basic principles of banking*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1500-4.

POLOUČEK, S. 2013. *Bankovníctví*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-491-9.

REVENDA, Z. 2012. *Peněžní ekonomie a bankovníctví*. 5. aktualiz. vyd. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-240-6.

SCHLOSSBERGER, O. 2012. *Platební služby*. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-238-3.

SCHLOSSBERGER, O. SOLDÁNOVÁ, M. 2005. *Platební styk*. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Bankovní institut. ISBN 80-7265-072-6.

Internetové zdroje

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ PAJEROVÁ. 2015. *Snížení limitu pro platby v hotovosti v r. 2015* [online]. [cit. 2016-06-29]. Dostupné z: <http://www.advokatky.cz/cz/aktuality/snizeni-limitu-pro-platby-v-hotovosti-v-r-2015>

ASOCIACE PROVOZOVATELŮ MOBILNÍCH SÍTÍ. *Co to je m-platba* [online]. [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.platmobilem.cz/pro-verejnost/m-platba/co-to-je-m-platba>

ASOCIACE PROVOZOVATELŮ MOBILNÍCH SÍTÍ. *Co to jsou audiotextové linky* [online]. [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.platmobilem.cz/pro-verejnost/audiotex/co-to-jsou-audiotexove-linky>

ASOCIACE PROVOZOVATELŮ MOBILNÍCH SÍTÍ. *Co to jsou prémiové SMS* [online]. [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.platmobilem.cz/pro-verejnost/premium-sms/co-to-jsou-premiove-sms>

ASOCIACE PROVOZOVATELŮ MOBILNÍCH SÍTÍ. *Jak zaplatím m-platbou* [online]. [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://www.platmobilem.cz/pro-verejnost/m-platba/jak-zaplatim-m-platbou>

BITCOIN-INFO.CZ. *Co je to Bitcoin* [online]. [cit. 2017-01-30]. Dostupné z: <https://www.bitcoin-info.cz/>

CNET. *How NFC works and mobile payments* [online]. [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <https://www.cnet.com/how-to/how-nfc-works-and-mobile-payments/>

COMGATE. *Informační brožura* [online]. [cit. 2017-06-12]. Dostupné z: <https://www.comgate.cz/files/383-informacni-brozura-comgate-payments.pdf>

COMGATE. *Logistika* [online]. [cit. 2017-06-12]. Dostupné z: <https://www.comgate.cz/cz/logistika>

COMGATE. *Platební brána* [online]. [cit. 2017-06-12]. Dostupné z:

<https://www.comgate.cz/cz/comgate-i-online-platby>

ČNB. *O ČNB* [online]. [cit. 2016-06-24]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/o_cnb

ČNB. *Platební styk* [online]. [cit. 2016-06-24]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/platebni_styk

ČNB. *Právní předpisy* [online]. [cit. 2016-06-24]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/cs/platebni_styk/pravni_predpisy

DUSOVÁ, V. 2015. *UniCredit Bank spouští platební tlačítko pro platby přes internet*

[online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.finparada.cz/3253-UniCredit-Bank-spousti-platebni-tlacitko-pro-platby-pres-internet.aspx>

EASYSHOP. *Platební agregátory ulehčí a urychlí nákup* [online]. [cit. 2017-01-30].

Dostupné z: <https://www.easy-shop.cz/platebn-agreg-tory-uleh-a-urychl-n-kup#.WJGfs1PhCUI>

EET MONEY. 2017. *Paypal se částečně vyhne EET* [online]. [cit. 2017-01-30]. Dostupné

z: <http://eet.money.cz/blog/paypal>

ERA. *Bezkontaktní platby* [online]. [cit. 2017-03-09]. Dostupné z:

<https://www.erasvet.cz/fyzicke-osoby/ostatni/stranky/platebni-karty/bezkontaktni-platby.aspx>

FUNDING UNIVERSE. *Paypal Inc history* [online]. [cit. 2017-03-29]. Dostupné z:

<http://www.fundinguniverse.com/company-histories/paypal-inc-history/>

GOPAY. *Co brána umí* [online]. [cit. 2017-06-08]. Dostupné z:

<https://www.gopay.com/cs/co-brana-umi.html>

GOPAY. *O nás* [online]. [cit. 2017-06-08]. Dostupné z: [https://www.gopay.com/cs/o-](https://www.gopay.com/cs/o-nas.html)

[nas.html](https://www.gopay.com/cs/o-nas.html)

GOPAY. *Seznam platebních metod pro CZ trh* [online]. [cit. 2017-01-28]. Dostupné z: <https://help.gopay.com/cs/tema/platebni-brana/platebni-metody/seznam-platebnich-metod-pro-cz-trh>

JAK NA E-TRŽBY. *Základní informace* [online]. [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.jaknaetrzby.cz/eet/zakladni-informace/>

KYSELA, J. *Mobilní komerce a elektronické platby* [online]. [cit. 2016-12-27]. Dostupné z: <http://www.internetprovsechny.cz/mobilni-komerce-a-elektronickeplatby/>

PAYPAL. *Accept payments online* [online]. [cit. 2017-06-08]. Dostupné z: <https://www.paypal.com/cz/webapps/mpp/accept-payments-online>

PAYPAL. *Financials* [online]. [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <https://www.paypal.com/us/webapps/mpp/about>

PAYPAL. *Home* [online]. [cit. 2017-06-08]. Dostupné z: <https://www.paypal.com/cz/webapps/mpp/home>

PAYS. *Home* [online]. [cit. 2017-06-13]. Dostupné z: <https://www.pays.cz/>

PAYS. *O společnosti* [online]. [cit. 2017-06-13]. Dostupné z: <https://www.pays.cz/about.asp>

PAYS. *Pro obchodníky* [online]. [cit. 2017-06-13]. Dostupné z: <https://www.pays.cz/merchants.asp>

PAYSAFECARD. *Produkty* [online]. [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <https://www.paysafecard.com/cs-cz/produkty/>

PAYU. *Implementační manuál* [online]. [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: http://www.payu.cz/sites/payuczech/files/implementation_manual_cz.pdf

PAYU. *O PayU* [online]. [cit. 2017-06-09]. Dostupné z: <http://www.payu.cz/o-payu>

QR PLATBA. *Pro uživatele* [online]. [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://qr-platba.cz/pro-uzivatele/>

SHOPTET.CZ. *Stav e-commerce v ČR (2016)* [online]. [cit. 2017-08-01]. Dostupné z: <https://www.shoptet.cz/stav-e-commerce-v-cr-2016/>

SUPERCASH. *Všeobecný popis platební brány superCASH* [online]. [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <http://www.supercash.eu/business>

THEPAY. *EET nechte na nás* [online]. [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <https://www.thepay.cz/magazin/clanek/eet-nechte-na-nas/>

THEPAY. *Jaký je postup při zapojení platební brány?* [online]. [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <https://www.thepay.cz/napoveda/1/37/>

THEPAY. *Kontakt* [online]. [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <https://www.thepay.cz/kontakt/>

THEPAY. *Reference* [online]. [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <https://www.thepay.cz/reference/>

TRADINGVIEW. 2017. *BTCUSD chart* [online]. [cit. 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/bitcoin/>

WPLATBA. *Home* [online]. [cit. 2017-06-14]. Dostupné z: <https://www.wplatba.cz/>

ZÁKON Č. 21/1992 SB. *O bankách* [online]. [cit. 2016-06-28]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=39677&nr=21~2F1992~20Sb.&ft=pdf>

Přílohy

- 1) Podklad pro zadání bakalářské práce studenta

Fakulta informatiky a managementu
Akademický rok: 2016/2017

Forma: Kombinovaná
Obor/komb.: Finanční management - anglický jazyk (fm-k-a)

Podklad pro zadání BAKALÁŘSKÉ práce studenta

PŘEDKLÁDÁ:	ADRESA	OSOBNÍ ČÍSLO
Matějčíček Martin	Dolní Čermná 325, Dolní Čermná	I14461

TÉMA ČESKY:

Moderní elektronické platební nástroje

TÉMA ANGLICKY:

Modern payment methods

VEDOUcí PRÁCE:

Ing. Ivan Soukal, Ph.D. - KE

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ:

Cíl práce: Zpracování přehledu a komparace moderních elektronických platebních nástrojů.

Osnova práce:

1. Úvod
2. Peníze
3. Platební styk
4. Situace na trhu
5. Shrnutí výsledků
6. Závěr

SEZNAM DOPORUČENÉ LITERATURY:

- JÍLEK, Josef. 2013. Finance v globální ekonomice I: Peníze a platební styk. 1. vyd. Praha: Grada. Finanční trhy a instituce. ISBN 978-80-247-3893-2.
- JUŘÍK, Pavel. 2003. Encyklopedie platebních karet: historie, současnost a budoucnost peněz a platebních karet. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 80-247-0685-7.
- MÁČE, Miroslav. 2006. Platební styk: klasický a elektronický. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1725-5.
- SCHLOSSBERGER, Otakar. 2005. Platební styk. 3. přeprac. a dopl. vyd. Praha: Bankovní institut. ISBN 80-7265-072-6.
- SCHLOSSBERGER, Otakar. 2012. Platební služby. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-238-3.

Podpis studenta: .....

Datum: 13.10.2016

Podpis vedoucího práce: .....

Datum: 13.10.2016